FORTEGNELSE OVER MALERISAMLINGEN PAA NIVAAGAARD

VED KARL MADSEN

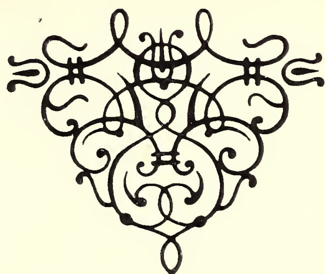
KØBENHAVN
H. H. THIELES BOGTRYKKERI
1913

Herrn Dr 't Hooft
ganz ergebenst
vom
Verfasser

FORTEGNELSE OVER

MALERISAMLINGEN PAA NIVAAGAARD

VED KARL MADSEN

ANDEN UDGAVE

KØBENHAVN

H. H. THIELES BOGTRYKKERI

1913

Ved en den 30. Sept. 1908 af Godsejer J. Hage underskreven Fundats, der 7. Okt 1908 gennem Kultusministeriet har opnaaet kongelig Stadfæstelse, er Malerisamlingen paa Nivaagaard bleven en selvejende Stiftelse.

Foruden selve Kunstværkerne ejer denne den til Samlingen opførte Bygning med tilhørende Inventar og en Kapital til Dækning af Udgifter ved Vedligeholdelsen, Opsynet, Opvarmningen m. m. — Af Bestyrelsens tre Medlemmer vælges det ene af Direktøren for den kongelige Malerisamling, de to af Familjen Hages Legat. Til den første Bestyrelse har Stifterne valgt Repræsentanter for disse Institutioner, og han fungerer selv til sin Død som fjerde Medlem af Bestyrelsen og som dens Formand.

Samlingen, hvortil Publikum har fri Adgang paa de af Bestyrelsen fastsatte Aabningstider, maa ikke afhændes helt eller delvist. Tidligst 7 Aar efter Stifterens Død kan den indlemmes i Statens Museum for Kunst, hvis denne Beslutning vedtages enstemmigt af hele Bestyrelsen paa to Møder med et Aars Mellemrum. I saa Fald tilfalder saavel den Samlingen tillagte Kapital som Indtægten ved Salget af Bygningen og dens Grund et i Stifterens Testamente oprettet Legat. —

Malerisamlingen paa Nivaagaard er — som allerede (1908) fremhævet i Forordet til første Udgave af dette Katalog — den mest betydelige af alle de i Danmark gennem de sidste 100 Aar dannede Privatsamlinger af ældre Kunst. Den naar fuldt i Højde med den bedste Privatsamling, som fra ældre Tid findes i Landet, den Moltkeske, og har selv fremfor denne væsentlige Fortrin ved at være flersidigere i sin Sammensætning og rumme færre ligegyldige Billeder.

Ogsaa Nivaagaard-Samlingen er rigest paa Billeder af det 17de Aarh.s Hollændere. Af de største Navne mangler kun Frans Hals, Vermeer fra Delft og Paulus Potter. Ellers er de der næsten alle: Rembrandt, Jan Steen, Pieter de Hooch, Brødrene Ostade, Ravesteijn, Moreelse, Jac. og Sal. van Ruisdael, Hobbema, Cuyp, van Goyen, van der Neer, ter Borch, Brødrene van de Velde, Ferd. Bol og Dou. Rembrandts Dameportræt hører til hans bedste Ungdomsarbejder. Men særligt glimrer Jan Steen. Billedet af Børnenes Maaltid er et af Samlingens — og et af Jan Steens — virkelige Mesterværker.

Af flamsk Malerkunst fra det 17de Aarh. har Samlingen tre fremragende Portrætbilleder, Rubens' fortrinlige Mandsportræt og to Dobbeltportræter af Cornelis de Vos, af hvem der ikke findes andre Billeder i dansk Eje. Ogsaa den franske Landskabsmaler Claude Lorrain, et af Verdenskunstens allerstørste Navne, er her i Danmark kun repræsenteret i denne Samling og det ved et af sine skønneste Billeder.

Dens Billeder af ældre nederlandsk, tysk og fransk Kunst hører vel ikke til de største Mesterværker, men vor Fattigdom paa Billeder fra hin gode Tid giver dem gyldig Krav paa Interesse. Ogsaa af den bedste italienske Kunst ejer vort Land desværre kun lidt. De italienske Billeder danner en forholdsvis lille Del af Samlingen, men en vigtig og vægtig Del. Statens Museum for Kunst er næppe meget rigere paa dette Omraade. Den har intet Madonnabillede i Rang med Luinis indtagende Fremstilling af det spæde Barn, der ler op til sin Moder. Og i enhver Samling — endog de største — vilde de Giovanni Bellini og Lorenzo Lotto tilskrevne Portræter gøre sig gældende som Perler.

Den danske Afdeling af Samlingen er rigest paa Arbejder af den ældre Kunstnerslægt. Den har bl. a. et af Købkes skønneste Billeder, betydelige Arbejder af Lundbye, Marstrand, Eckersberg, Skovgaard og Vermehren. Størstedelen af disse Billeder hører til Samlingens egenlige Grundstamme. Af ældre Billeder af nogen Betydning fandtes paa Nivaagaard før 1898 kun Sofonisba Anguisciolas Portrætgruppe. I 1898 købtes af Fyrst Putbus paa Rygen en lille Række Billeder (Nr. 8, 16, 30, 55) og i de følgende Aar udvikledes Samlingen hurtigt ved omfattende og betydelige Erhvervelser. Erkendelsen af, at Købet af særligt fremragende Værker krævede betydelige Summer, stansede ikke Samlingens Vækst. De allersidste Aars kolossale Prisstigning paa Mesterværker af gammel Kunst har alligevel godtgjort, at Malerisamlingen paa Nivaagaard dannedes paa et relativt gunstigt Tidspunkt.

Ved mange Indkøb har Kaptajn F. Grünwaldt, som har vist Dannelsen af denne Samling stor Interesse, været raadgivende. Hofstede de Groot har ydet sin Bistand ved Erhvervelsen og Bestemmelsen af en Del af de hollandske Billeder. Gustave Frizzoni og andre af Udlandets Forskere — W. v. Bode, Bredius, Max Friedländer, G. Gronau, Georges Hulin, Max Rooses — har beredvilligt givet værdifulde Oplysninger ligesom Professor Alois Hauser; Samlingens italienske Billeder er blevne udførligt omtalte og kritisk belyste i Mario Krohns 1910 udgivne Bog »Italienske Billeder i Danmark«. Den til Samlingen af Arkitekt Johan Schrøder 1903 opførte Bygning er senere blevet væsentligt udvidet; Frontongruppen og den i Muren indsatte Marmortavle skyldes Vilh. Bissen.

Nærværende Katalog er ikke blot en gennemset Udgave af Kataloget fra 1908; selve Samlingens Indhold er undergaaet ikke uvæsentlige Ændringer

og Forbedringer. Udskilte derfra er en Række Billeder af underordnet Værd, — betegnede i Kataloget 1908 som Nr. 1, 6, 17, 18, 23, 34, 38 og 48, — desuden er den af en Efterligner af Fra Bartholommeo malte Altertavle overladt Klostret i Helsingør. Til Gengæld er Samlingen bleven beriget med Sofonisba Anguisciolas Selvportræt, Albert Cuyps Billede af Dalmatinerhunden med Hvalpe, Jan van Goyens Strandbillede, Previtalis Madonna, Simon de Vliegers Kystbillede og et lille Skibsportræt af Hendrik Vroom. Fra den danske Afdeling er fjærnet Roeds Billede af Jagtselskabet, et Par af Marstrands Studier af Italienerinder, Eckersbergs »Josef«, Schwartz's Portræt af Fru V. Heise og Anna Petersens Billede. Den danske Afdeling er til Gengæld bleven forøget med Marstrands store Dobbeltportræt af Konsul Hage og Hustru, Vermehrens italienske Hyrdedreng, et Portræt af C. A. Jensen, Krøyers Dobbeltportræt af Emil Poulsen og Hustru, Kølles Gade i Rom, et lille Billede af Sonne og 5 Portrætstudier af Frantz Schwartz.

Forhaabentligt vil ogsaa den ny Udgave af Kataloget — skønt behæftet med uundgaaelige Mangler — være velkomment for Samlingens Besøgende og bidrage til at styrke Interessen for den anselige Berigelse af vort Lands bedste Kunstskatte, der er blevet os til Del ved Nivaagaard-Samlingens Dannelse, og forøge Taknemmeligheden for Samlingens Overgang til offentlig Institution.

JULI 1913

KARL MADSEN

L. betyder Lærred, T. Træ, K. Kobber.

Maalene er angivne i Centimeter, Højdemaalet først.

T. h. og t. v. betyder til højre og til venstre for Beskueren.

Af Hensyn til eventuelle Udvidelser af Samlingen fortsætter Katalogiseringen af de danske Malerier ikke umiddelbart Numereringen af de gamle, men begynder med Nr. 101.

Enkelte kun til foreløbig Dekoration ophængte Billeder er ikke medtagne i Kataloget.

Hoffotograf Elfelt har fotograferet en stor Del af Samlingens Billeder; Gengivelserne i dette Katalog er efter de af ham tagne Fotografier.

Nr. 8. Bonifazio Veronese

Jacob d'Agar?

F. i Paris Febr. 1642, d. i København 16. Nov. 1715. Elev af Ferdinand Vouet. 1675 optaget som Medlem af Akademiet i Paris, 1682 atter udelukket derfra som Protestant. Fra 1684 eller 85 i Danmark, hvor han udnævntes til Kammerjunker og første Hofmaler.

1. Mandsportræt. — Brystbillede i naturlig Størrelse vendt $^3/_4$ mod h. En midaldrende Herre med blond Paryk, mørkegraa Øjne, tyndt Overskæg, der gaar ned mod en Vorte paa hans højre Kind, og en Smule Fipskæg over Hagen. Over den i Brystet aabne blaasorte Frakke er en Kniplingshalsklud fastbundet med en Sløjfe.

L. 67. 55.

2. Kvindeportræt. — Brystbillede i naturlig Størrelse; vendt $^3/_4$ mod v. En ung Dame med store, mørkegraa Øjne og en høj Kniplingskappe med en Sløjfe over Panden. Guldkæder og Baand om Halsen, Kniplinger i Halsen paa den sorte Kjole.

L. 67. 55.
De to Portræter er købte paa Auktionen 15. Dec. 1873 efter Maleren Wilh. Marstrand (Kat. Nr. 52 og 53. Jurian Ovens?) Herreportrætets Kostyme stemmer overens med et fransk Modebillede fra 1692; Dameportrætets skal — efter Meddelelse fra Andr. Aubert — genfindes paa flere Portræter i norsk Eje. Portræterne er utvivlsomt malte i Danmark omtr. 1700. Paafaldende er Karakterforskellen i Behandlingen af de to Portræter. Mandsportrætets stemmer mest overens med Arbejder af d'Agar, skøndt disse i Reglen er mere skødesløst malte.

Sofonisba Anguisciola

F. i Cremona 1527, d. (som næsten 100-aarig) efter 1623, rimeligvis i Palermo. Elev af Bernardino Campi. Den alsidigt dannede og begavede Kunstnerinde, der tilhørte en gammel Adelslægt, gjorde især ved sine Portrætbilleder stor Lykke hos Samtiden; efter Filip den andens Indbydelse malte hun i Madrid Portræter af den spanske Kongefamilje, og han søgte gentagne Gange forgæves at faa hende overtalt til at bosætte sig i Spanien. Tidlig Enke efter sit Ægteskab med en Svoger til Vice-Kongen af Sicilien giftede hun sig med en Adelsmand fra Genua og blev her Midtpunktet for en aristokratisk Kreds af Kunst- og Litteraturvenner. Som 60-aarig blev hun blind; da van Dyck 1621 besøgte hende i Palermo, var hendes Interesse for Malerkunst dog endnu usvækket. — Efter at hun længe har været temmelig glemt, er der i nyeste Tid atter vakt Interesse for hendes Navn og hendes Værker.

3. Portrætgruppe; Kunstnerindens Fader Amilcare Anguisciola, hendes Søster Minerva og Broder Astrubale. — Hele Figurer i Legemsstørrelse. I Midten sidder Faderen, en ældre Herre med graat Haar og graat Fuldskæg og klædt i en graa Dragt. Han lægger sin venstre Haand paa Skulderen af den rødklædte Dreng, der staar t. h. for ham, ser op imod ham og af sine Hænder med de hvide Handsker lægger den højre paa Faderens højre Haand, medens den venstre støttes af Fæstet paa en Kaarde. T. v. staar Søsteren, en ung elegant klædt Pige med gyldne, perlesatte Kæder om Haaret og om Livet, lys blaagraa Trøje med Sølvbrokades Besætning, røde, guldmønstrede Ærmer og Skørt; højre Haand løfter en Flig

Nr. 2. Sofonisba Anguisciola

af den graaviolette Overkjole, venstre holder nogle hvide og lyst violette Smaablomster ind ved Brystet. Hun betragter Broderen med Velbehag. En hvid Silkepuddel sidder paa Jorden t. h. I Baggrunden er t. v. over nogle Træstammer ophæftet et lysrødt Drapperi, t. h. Udsigt mod et bakket Landskab med mange Bygninger og fjerne Bjerge i klare blaa Toner.

L. 155. 122. Afb. S. 9.

Købt Dec. 1873 paa Auktionen efter Maleren Wilh. Marstrand (Nr. 75. Ubekendt: En Mand med to Børn). — Billedet, der maa være malt omtr. 1555, omtales allerede af Vasari (Milanesis Udgave, VI, S. 498): »I et andet Billede ses af den samme Sofonisbe afportræteret hendes Fader Amilcare, som paa den ene Side har en Datter af sig, Malerindens Søster Minerva, som var fremragende i Malerkunst og Litteratur, og paa den anden sin Søn Asdrubale, deres Broder.« I Fournier-Sarlovèzs Afhandling om Kunstnerinden — Revue de l'art encien et moderne, Vol. V—VI, 1899, S. 321 — nævnes Billedet som tabt. I en Afhandling i Blätter für Gemäldekunde Maj 1904 (Heft 8) S. 39: — »Einige Werke der Sofonisbe Anguissola« — er Billedet gengivet og omtalt af Th. v. Frimmel, som 1902 tiltraadte Henførelsen til S. A., som oprindeligt skyldes Frk. Mathilde Koch. U. Thiemes & F. Beckers Kunstnerlexikon, I 1908, nævner det S. 524. G. Gronau har 1908 ved en Henvisning til Jacopo Manillis 1650 udgivne Værk om Villa Borghese godtgjort, at Billedet fandtes der i det 17de Aarh. Mario Krohn har i sit Værk »Italienske Billeder i Danmark« S. 108 vist denne Angivelse bekræftet af Baldinucci og Soprani; Frimmel (Beilage der Blätter für Gemäldekunde Nov. 1909, S. 155) har fundet Billedet omtalt 1713 i Fr. Desseines »Rome moderne« og 1819 i Vincenzo Lancettis »Biografia cremoneso«, hvor der siges, at Billedet ikke mere findes i Rom, men antages at være i Frankrig. — Udstillet i Florens 1911.

4. Selvportræt. — Knæbillede i Legemsstørrelse. Vendt 3/4 mod v. sidder den gamle sortklædte Dame i en Lænestol. De mørke Øjne er hæftede paa Beskueren; et tyndt Slør falder over den hvide Hue ned ved Skuldrene; højre Haand holder om en Flig af Kappen.

L. 98. 74.

Købt 1911 fra italiensk Privateje ved Dr. Gustave Frizzoni. Billedet, der maa antages malt omtr. 1585, er i Karakteristiken beslægtet

med det Portræt af Kunstnerinden, van Dyck mange Aar senere har tegnet i sin italienske Skitsebog.

Nr. 5. Giovanni Bellini

Giovanni Bellini

Død i Venedig 29 Nov. 1516, omtr. 90 Aar gammel. Elev af sin Fader Jacopo di Piero Bellini og sammen med ham 1450—60 i Padua, hvor han og hans Svoger Andrea Mantegna gensidigt paavirkede hinanden. Faa Aar senere som selvstændig Mester i Venedig, hvor han som Datidens ypperste Kolorist uddannede og paavirkede en stor Mængde yngre Kunstnere, bl. a. Giorgone og Tizian.

5. Portræt af en ung Mand. — Lille Brystbillede. Det

skægløse Hoved med de klare brune Øjne, den lige Næse og fyldige Mund er vendt $^3/_4$ mod v., det store kastanjebrune Haar under den lave, sorte Baret naar i Panden ned til Øjenbrynene. Over den sorte Dragt en smal hvid Linning ved Halsen. Baggrunden er en dyb Lapis lazuliblaa Luft med vandrette hvide Skyr. Foran Portrætet er malt en Brystning af brunrødt Marmor (»Rosso antico«).

T. 29,5. 22. Afb. S. 11.

Købt i Paris 1901 hos Haro. Det udmærkede lille Billede er i nær Slægt med en Række Smaaportræter, der i Reglen tilskrives Bellini. Til disse hører det af Vandeuil til Louvre i 1902 skænkede Mandsportræt, det saakaldte »Selvportræt« i Uffizierne — efter Morelli malt af Rondinelli — og et Billede i Kapitolmuseet i Rom, ligesom Portrætet i Uffizierne falskt signeret med Bellinis Navn, men efter Venturis Mening et Arbejde af Bellinis Elev Francesco Bissolo. Mario Krohn, S. 111—114. G. Frizzoni antager det (1910) for usikkert, om Billedet skyldes Bellini selv, men anser det ikke for udelukket.

Claes (Nicolaes) Pietersz Berchem

F. i Haarlem Sept. 1620, d. i Amsterdam 18 Febr. 1683. Søn og Elev af Nature morte-Maleren Pieter Claesz. Hans Billeder, der er talrige og meget forskelligartede, gør det sandsynligt, at han har opholdt sig i Italien.

6. Bjerglandskab med Kvæghyrder. — Midt i Billedet en bakket Halvø med store Trægrupper. T. h. strømmer en Flod, der danner et lavt Vandfald; t. v. truer en Gren af Floden med at omringe Halvøen; Mænd og Kvinder — deriblandt nærmest i Forgrunden en Pige i en rød Trøje — binder Halmknipper til en Dæmning. En Drift Okser skal passere Halvøen; ved Siden af en Hyrde, der rider paa en hvid Hest, gaar en anden med Skindkofte og røde Ærmer. Paa den spinkle Træbro, der over Bækken t. v. fører til Vejen op i de høje Bakker, ses et Pakæsel og dets Driver. T. h. fjerne Højdedrag under en skyet Luft.

L. 107. 137.

Købt 1899 i Genf.

Ferdinand Bol

Døbt i Dordrecht 24 Juni 1616, begr. i Amsterdam 24 Juli 1680. Kom meget ung til Amsterdam og blev Elev af Rembrandt, hvem han har taget til Forbillede i sine tidligste og bedste Billeder. Han var meget ansét af Samtiden.

Nr. 7. Ferdinand Bol.

7. Den hellige Familie. — I det dunkle Staldrum slumrer Marie med Ryggen støttet mod den Krybbe, i hvilken det spæde Kristusbarn sover i Skyggen. Hun har en rød Kappe, om Hovedet er et gult og sorttærnet Tørklæde bundet, Hænderne er sammenlagte, de udstrakte Ben dækkede af et tyrkisk Tæppe med graagul Bund og sorte Kanter med røde Ornamenter. T. v. sidder den graaklædte Josef sovende med Kinden støttet paa venstre Haand. Han har en spids brun

Hue paa Hovedet og en Hirschfænger ved Siden; den store Kappe er halvt gledet ned fra hans Skulder.

L. 131. 163. Afb. S. 13.

Købt i Paris 1899 hos Haro. Tidligere tilskrevet Rembrandt og opført som et Værk af ham med Titlen: »To Tiggere, der sover i en Stald» paa Auktionen efter Aguado, Marquis de las Marismas, Paris, Marts og Apr. 1843 (Ch. Blanc: Le trésor de la curiosité, 1868, II, S. 454, E. Dutuit, Tableaux et dessins de Rembrandt, 1885, S. 16 med Tilføjelsen »Meget tvivlsomt«). Det er gengivet i et Stik af Ch. Mauduit. Hofstede de Groot har — afgjort med Rette — bestemt det som et Værk af Bol.

Bonifazio Veronese

Egentlig Bonifazio de' Pitati. F. 1487 i Verona, d. 19 Okt. 1553 i Venedig. Elev af Palma vecchio i Venedig, til hvilken By han 1505 flyttede med sine Forældre og hvor han senere havde sit Hjemsted. (Morelli har ment, at de Værker, der gaar under hans Navn, stammer fra tre forskellige Kunstnere af Navnet Bonifazio). Hans bedste Værker udmærker sig baade ved Fremstillingens Livfuldhed og den smukke Farvegivning.

8. Den hellige Familje omgiven af Helgne. — I et Landskab med et højt Bjerg t. v. i Baggrunden sidder lidt t. v. for Billedets Midte Madonna i lys vissentrød Dragt med det nøgne Kristusbarn staaende paa sit Skød. Hun bøjer Hovedet mod den lille Johannes, der med Blikket vendt mod Beskueren opløfter sit Skriftbaand (hvis Paaskrift maa tænkes at være: »Se det Guds Lam, som bærer Verdens Synd!«) Ved Siden af ham — i Profil — den hellige Elisabeth med gul Kappe, længst t. v. under en Søjle den gamle Josef. Kristusbarnet vender Blikket mod den hellige Katarina fra Siena, der er klædt i en grøn Kjortel med et orangegult Overklæde. Knælende læser hun i en Bog. Længst t. h. sidder under nogle unge Træer Kirkefaderen, den hellige Hieronymes som en skaldet og langskægget Eneboer med et rødt Klæde over sine Ben og Kardinalhatten bag sig; han peger i Biblen paa et Skriftsted, som han fortolker for den hellige Frans fra Assisi.

L. 103. 170. Afb. S. 7.

Købt 1898. Tilhørte tidligere Fyrst Putbus paa Rygen og var tilskrevet Palma vecchio, af hvis ligeartede Fremstillinger Kunstneren her viser sig stærkt paavirket. I Louvre og i Londons National Gallery findes af Bonifazio lignende Billeder med Madonna mellem Helgne (»Sacra converzazione«).

Nivaagaard-Samlingens Billede skal — ligesom Billedet i Louvre — have tilhørt Kardinal Mazarin.

9. Hyrdernes Tilbedelse. — Nær Ruinerne af en antik Pragtbygning sidder lidt t. v. for Billedets Midte Madonna i mørkrød Kjole og sortblaa Kappe med det spæde, nøgne Kristusbarn i sine Arme. En af Hyrderne knæler t. v., to t. h., den forreste hilser med Hatten, den bageste rækker et Lam til Josef. T. h. sidder en hvidklædt Hyrdedreng paa Ruinens Tærskel. Bag Ruinen et Landskab med Bjerge.

L. 115. 168.

Købt 1903. Billedet stammer fra Palazzo Manfrini i Venedig. Cat. Sedelmeyer 1900, p. 70, Nr. 55 som Bonifazio Veronese den yngre (II). Mario Krohn, der anvender Morellis (imaginære) Personer til at betegne Elevgrupper, henfører i sin Bog (S. 163) begge Nivaagaardssamlingens Billeder »nærmest til Bonifazio II Gruppen«. Frizzoni mener derimod (1910) — sikkert med Rette — at ved en saadan Gruppering det her først opførte Billede maa henføres til »Bonifazio I« og det sidstnævnte til »Bonifazio II«.

Gerard ter Borch

F. i Zwolle 1617, d. i Deventer 8 Dec. 1681. Elev af P. de Molijn i Haarlem. Efter Rejser til England, Italien, Tyskland og Spanien og Ophold i Amsterdam og i sin Fødeby giftede han sig 1654 i Deventer, hvor han levede Resten af sit Liv. Allerede i Samtiden havde hans Billeders udsøgte Elegance i Behandlingen stort Ry. Han var rig og ansét, mangeaarigt Medlem af Byraadet i Deventer.

10. Dameportræt. — Hel Figur, vendt 3/4 mod v. Lidt t. h. for Billedets Midte staar den unge, sortklædte Dame med venstre Haand lagt over højre. Hun har røde Kinder og rød Mund, de mørkegraa Øjne er vendte mod Beskueren. Brun Nakkehue med en Perle ved Ørelappen, Guldkæder om Hals og Haandled, bred, nedfaldende, klar Halskrave og brede Mansjetter af samme Stof. Graa Grund.

T. 59. 38,5.

Købt i Amsterdam 1902. Tidligere i Privateje i Deventer, hvor det 1901 var udstillet (som ubekendt). Hofstede de Groot: Verzeichnis der Werke der hervorragendsten holländischen Maler des XVII Jahrh. V p. 125, Nr. 401. »Da Billedet er malt paa Egetræ, afviger Indtrykket noget fra de lignende Billeder paa Lærred, skønt det er et for G. T. B. karakteristisk Arbejde. Bagsiden skal have gjort Tjeneste paa et Torv hos en Kartoffelhandler, hos hvem Billedet blev erhvervet af dets tidligere Ejer.«

Paris Bordone

F. 1500, d. i Venedig 19 Jan. 1570. Han stammede fra en Adelsfamilje i Treviso. En kort Tid i Lære hos Tizian, uddannede han sig til en af den venetianske Skoles mest glimrende Kolorister. I Frankrig, hvor han efter Indbydelse af Frans II opholdt sig 1558—59, blev han af Kongen gjort til Ridder; allerede i Samtiden havde han et stort Ry.

11. Dobbeltportræt af en venetiansk Skønhed og hendes Ven. — Halve Figurer i nat. Størrelse. En ung Dame staar op, iført en stormønstret, i Livet nedskaaren, skarlagenrød Kjole med posede Ærmer, et tyndt Stof er lagt over Skuldrene. Højre Haand støttet paa en graa Bordplade, venstre ved Underkanten af Kjolelivet. Hovedet er lidt bøjet mod venstre, de graa Øjne vendte mod Beskueren; paa det rødlige Haar et prægtigt Haarsmykke. T. v. bag hende ses en ung, mørkblond, fuldskægget og krushaaret Herre i staalgraa Silkedragt; sin venstre Haand har han lagt paa hendes Skulder, sin højre paa hendes højre Arm. Over den graa Baggrund t. h. et grønt Forhæng. Lys fra højre.

L. 83,5. 70,5.

Købt i London 1906. Lignende Fremstillinger er hyppige i venetiansk Malerkunst, især i Paris Bordones. Hovedfigurens Hoved er ringest bevaret. Mario Krohn henfører det i sin Bog (S. 159) efter Dragterne til Malerens sidste Leveaar.

Pieter Breughel (den yngre)

F. i Brüssel 1564, d. i s. By 1638. Søn af den udmærkede Kunstner, som kaldes »Bonde-Breughel«, hvis Billeder Sønnen, som

Nr. 10. Gerard ter Borch.

kaldtes »Helvedes-Breughel« og var Elev af Gillis van Coninxloo, ofte har kopieret og altid efterlignet.

12. Kermesse. — Fra Landsbyen t. v. i Baggrunden, hvor en Procession drager ind i Kirken og der danses Ringdans paa en aaben Plads, vender Folket tilbage i løftet Stemning. Paa Vejen i Forgrunden danser flere Par til en Sækkepibes Musik. Nogle af de hjemvendende er optændte af Kærlig-

hed, andre overvældede af Drik. En Mand raver afsted mellem en brogetklædt Person med en sammenrullet Processionsfane og en tyk Kone, der ved Haanden holder en Dreng med en Kæphest. Under et Træ er en Mand sunken sammen, ved den Allé, der t. h. fører mod Baggrunden, vakler en Mand bort fra Konen, der er gaaet afsides. T. v. hilser Herremanden paa en Bonde, der holder et lille Flag i Haanden.

Bet. nederst t. h.: P BREVGHEL·

T- 40. 57.

Købt i Antwerpen 1899 fra Edmond Huybrechts' Samling.

Bartholomæus Bruyns Skole

B. B. den ældre f. i Wesel 1493, død 1555 i Køln. Uddannet under nederlandsk Paavirkning og allerede fra sin Ungdom bosat i Køln, hvor han levede i stor Anseelse og 1549 og 52 var Medlem af Byens Raad. Mest fremragende — ofte fortrinlig — som Portrætmaler. Hans Søn af samme Navn, B. B. den yngre, f. omtr. 1525, d. mellem 1607 og 1610, synes at have været Faderens bedste Elev. De ham tilskrevne Portræter er daterede 1547—1584.

13. Dameportræt. — Knæbillede. En Borgerkone med brune Øjne og Træk, der synes prægede af husmoderlige Bekymringer, staar, vendt ³/₄ mod v., i sort, skindbræmmet Dragt med hvidt For i de store Ærmeopslag; fra den hvide Kappe nedhænger brede Baand over Skuldrene. Om Livet et gyldent Bælte med Relieffigurer og rig Ornamentik; de ringsmykkede Hænder holder en Rosenkrans med røde Perler. T. h. tegner hendes Skygge sig paa den mørke Baggrund.

Bet. foroven:

ANNO 1562 ÆTATIS SVÆ 50

T. Foroven afrundet i en svungen Bue. 54. 42.

Købt i Eisenach 1903. Billedet skyldes aabenbart samme Haand som Kølner-Musæets — som B. B.s Skole opførte — 1557 daterede Portræt af en 44aarig Herre ved et Kranie og en rød Bog.

Cima da Conegliano

F. i Conegliano 1459 eller 60, d. Sept. 1517 eller 18, rimeligvis i samme By. Kaldet med Familjenavnet Cima, uagtet han selv kun betegner sine Billeder med Navnet Joannes Battista Coneglianensis. 1492 som selvstændig Mester i Venedig, hvor han har modtaget

Nr. 14. Cima da Conegliano.

stærke Indtryk fra Giovanni Bellini, og levede til 1516. Hans mildt alvorlige, smukt behandlede og farvefine Billeder hører til den venetianske Malerskoles smukkeste Værker.

14. Madonna med Kristusbarnet mellem to Helgne. — Halve Figurer. — Midt i Billedet foran et mørkegrønt Teppe Madonna med Hovedet noget bøjet og Blikket rettet mod det nøgne Barn, der staar op paa hendes Skød. Over en hindbærrød Kjole har hun en dybtblaa Kappe. T. h. lægger en Helgen i gulgraa Munkekappe venstre Haand paa Brystet, i højre holder han et Kors. T. v. en blond Helgeninde med et Rør (eller en tynd Stok) i sin højre Haand. Over en

grøn Dragt med brogede Baand paa Ærmerne har hun en lys, graaviolet Overkjole, over denne en gulbrun Kappe, i hvilken hendes venstre Haand holder. Bag de to Helgne blaa Luft over et Landskab. Nederst i Billedet Kanten af en Marmorbrystning, hvor en hvid Seddel under Madonna har Betegn.:

x Joannis
op

T. 71. 100. Afb. S. 19.

Købt i Paris hos Haro. Betegnelsen har været forfalsket til Giovanni Bellinis Signatur, uagtet Billedet er et meget karakteristisk Værk af Cima da C. Billedet, der tidligere har været underkastet forskellige uheldige Restaureringer, er med stor Dygtighed istandsat af Prof. Hauser i Berlin. Helgenen er maaske den hellige Bernhard, Helgeninden antager Mario Krohn (I. B., S. 114—118) for den hellige Christina, Venedigs Skytspatron. Han bemærker med Rette, at Baggrunden utvivlsomt oprindeligt har haft et Bjerglandskab, der naaede op til Helgenfigurernes Skuldre. Billedets Tilblivelsestid sætter han til omtrent 1495.

Lucas Cranach (den ældre)

F. i Kronach i Overfranken Okt. 1472, d. i Weimar 16 Okt. 1553; 1505 blev han den saksiske Kurfyrste Frederik den Vises Hofmaler. kort Tid efter bosatte han sig i Wittenberg, hvor han levede i stor Anseelse og gentagne Gange udnævntes til Borgmester, samtidigt med at han bestyrede et stort Værksted for Billeder i alle Genrer. Cranachs og hans Medhjælperes Billeder — dog ikke Alterværker — er som Regel mærkede med en vinget Slange, der holder en Ring i Gabet; indtil omtr. 1537 er Slangens Vinger oprejste, senere liggende.

15. Madonna med Kristusbarnet og den lille Johannes. — Vendt mod v. sidder Madonna med det guldlokkede Hoveds skraatsiddende Øjne hæftede paa Beskueren. Hun ses i halv Figur og har en rød Kappe med orange For over en grøn Kjole med hvide Ærmer. Med begge Hænder holder hun om det nøgne Kristusbarn, som staar paa hendes Skød; han spiser en Drue af den store Klase, som den lille Johannes, allerede klædt i Døberens Kamelhaarskappe, rækker op til ham. Bag Madonna og Kristusbarnet en med rig Ornamentik

bræmmet mørkbrun Kappe, som foroven holdes af 3 nøgne Smaaengle.

Nr. 15. Lucas Cranach.

Bet. t. v. i den graa Grund:

T. 73,5. 63,5.

Købt i Berlin 1906. Billedet har paa Bagsiden Indskriften:

A 1626
Divae virgini Lauretanae
patronea suae
in mortis articulo sibi assistenti
et suscripienti
Ferdinandus
Matthiolus
Conciliarius et medicus
caesareus ex testamento
D. D.

Den kejserlige Raadsherre og Livlæge Ferdinandus Matthiolus, som 1626 viede Billedet til Madonna af Loreto, havde ledsaget sin Herre Kurfyrst Frederik paa Rejser og under Fængslingen i Tyrol. Hans Søn skal have været Læge, og Billedet er til vor Tid nedarvet i dennes i Eisenach bosatte Familie.

I Hovedtrækkene stemmer Billedet overens med et i Museet i Gotha, dog holdes Drapperiet her kun af to Engle (Schuchardt: Lucas Cranach II, S. 63, Nr. 306). Mange Steder findes af Cranach lignende Madonnaer uden Johannes-Barnet. Efter L. Scheibler er Billedet »et godt, egenhændigt Arbejde af Mesteren fra hans senere Tid, tidligst omtr. 1530, I Tegning, Hovederne, Farven og Udførelsens Finhed er det saa godt som man kan forlange det af Cranach. For de tre nederste Figurer er Hovederne meget udtryksfulde, Maries og Barnets hører til Mesterens friskeste og naiveste, den lille Johannes' er for Cranach usædvanligt inderligt. Smaaenglene er rigtignok behandlede som Biting og deres Hoveder ogsaa noget livløse, men det er ikke synderligt forstyrrende, da de kun virker som Indramning. Billedet er velbevaret, maaske giver et Fernislag det nu en for gullig Tone«.

16. Caritas (Næstekærlighed). — Vendt mod v. sidder paa en Stenbænk en Kvinde med et gennemsigtigt Slør over Issen og Panden, ellers nøgen. Det bøjede Hoveds Blik er rettet mod Beskueren, højre Ben lagt over venstre Knæ. Et Barn dier ved hendes Bryst, et andet er klatret op paa hendes Skulder og favner hendes Hals; en lille Dreng, der har fundet Plads t. h. paa Stenbænken, lægger sin højre Haand under hendes venstre Arm. T. v. nærmer et fjerde Barn sig, en lille

Nr. 17. Aelbert Cuyp

Pige med en Dukke i sin højre Haand og et Lerkrus i sin venstre. Landskabelig Baggrund, t. v. Udsigt over en Skov til en Borg paa en Klippe.

Paa Stenbænken t. h. under Ordet CHARITAS bet.:

1535

T. 50. 34.

Købt 1898. Har tilhørt Fyrst Putbus paa Rygen. Cranach har oftere behandlet det samme Motiv, Nivaagaard-Samlingens Billede stemmer i Hovedtrækkene overens med et i Museet i Antwerpen (den Ertbornske Samling), dog er Hovedfiguren her kun omgiven af 3 Børn.

Aelbert Cuyp

F. i Dordrecht Okt. 1620, begr. i s. By 7 Nov. 1691. Elev af sin Fader Jacob Gerritsz Cuyp og uddannet under Paavirkning af van Goyen og P. de Molijn. Han levede i Dordrecht som en formuende

og anset Borger, hvem forskellige Tillidshverv blev overdragne. Han har behandlet forskelligartede Emner; som en af Hollands ypperste Koloristeр viser han sig især i de store, gyldenttonede Morgen- og Aftenlandskaber med Kvæg.

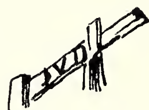
17. Dalmatinerhund med Hvalpe. — Vendt mod venstre sidder den sort- og hvidplettede Hunhund paa en Terrasse. To Hvalpe leger, to faar Die, en femte er mat og søvnig, den sjette søger ved Moderens venstre Bagben efter en Dievorte. I Baggrunden Udsigt over en Sø til en Ruin og Træer under Bakker. Sen Eftermiddagsbelysning. Betegnet:

L. 83. 104. Afb. S. 23.
Erhvervet 1911 fra Charles Brunner, Paris. Har tidligere tilhørt Grev de Pourtalès-Gorgier (Aukt. 1865) Ch. Sedelmeyer (1890) og Moritz Kann (Aukt. 1911. Hofstede de Groot: Verzeichnis etc. II, S. 220, Nr. 791. Ill. Tidende 18. Febr. 1912.

Jeronymus van Diest

Død 1673 i sin Fødeby Haag, hvor han 1663 var Medlem af Malerlauget, til hvilket han samme Aar indgav »et lille Billede af stille Sø med smaa Skibe«. Efter Weyermann Elev af sin Fader og »en dygtig Maler af graa Billeder«. De med hans Forbogstaver betegnede Billeder forekommer sjældent.

18. Stille Sø. — T. v. er Fiskere i Færd med at udlægge Garn. Andre er beskæftiget ved Fyrstangen yderst paa Bolværket t. h., herfra styrer en Baad ud mod Fiskerfartøjerne paa Søen. I det Fjerne ses t. v. en Strimmel Land. Let skyet Luft. — Nederst t. v. bet.:

T. 31,5. 34,5.
Købt i London 1902. Trods den tydelige Signatur har Billedet været tilskrevet van Goyen, hvem det ogsaa paafaldende ligner i Tonen og i Motivet, men ikke i Behandlingen.

Gerrit Dou

F. i Leiden 7 Apr. 1613, begr. i samme By 9 Febr. 1675. Febr. 1628 Elev af Rembrandt. Han fandt snart sin Specialitet i miniaturmæssigt omhyggeligt og omstændeligt gennemførte Smaabilleder, i

Reglen med Genrefigurer. I Leiden, hvor han levede som en af Datidens berømteste Mestere, uddannede han en Mængde Elever.

19. Portræt af en ung Pige. — Brystbillede, vendt 3/4 mod h. En ung, rødmosset Pige med brune Øjne og rødbrunt Haar holder sin behandskede højre Haand ind paa det blaa Kjoleliv, over hvilket der ligger et gult Tørklæde. Et gulbrunt Tørklæde over det hvide Hovedtøj. Lys graa Grund.

T. Ovalt. 13,5. 10,5.

Købt i Haag 1902. Solgtes 3 Juli 1805 i Amsterdam paa Aukt. efter Taets van Amerongen (Nr. 13) og 19 Apr. 1830 i s. By paa Aukt. efter C. E. Vaillant og J. Sargenton (Nr. 25). Senere i Samlingen Vaillant i Haag og Brüssel. Udst. i Haag 1881 (Nr. 117). Dr. W. Martin: Het Leven en de Werken van Gerrit Dou, Leiden 1901, S. 215, Nr. 217. Hofstede de Groot: Verzeichnis etc. I, 450, Nr. 376. (Her angivet som betegnet med Malerens Navn).

Egbert van Drielst

F. i Groningen 1746, d. 4 Juni 1818. Arbejdede i sin Ungdom ved Tapetfabrikker i Haarlem og Amsterdam. I sine Landskabsbilleder søgte han at efterligne Ruisdael og Hobbema; baade som Maler og som Tegner var han meget skattet af sin Samtid.

20. Landskab med en Vandmølle. — T. h. paa en Vej, der mellem Grupper af Egetræer fører ud mod Markerne, en Mand i Samtale med en Kone med et Barn. T. v. svømmer en And med Ællinger i Dammen foran en gammel, teglhængt Vandmølle, en Fisker sidder i en Baad, en anden ved Mølledammens Bolværk længst t. v. Sollys fra højre over Landskabet og de hvide Klodeskyr paa den graablaa Luft.

L. 71. 96.

Købt 1905. Dygtig Efterligning af Hobbemas Arbejder. Navnebestemmelsen er givet af A. Bredius og Hofstede de Groot.

Hendrick Jacobzs Dubbels

F. i Amsterdam 1620 eller 21, begr. i s. By 9 Juni 1676. Hans smukke Sø- og Strandbilleder er nu temmelig sjældne, et af de betydeligste ejer Kunstmuseet i København.

21. Skibe udfor Dordrecht. — T. v. nær Forgrunden paa grundet Vand to store Flodbaade med røde Sejl. Paa den brede Flod (Merwede) saluterer t. h. en Orlogsmand for en Baad, der nærmer sig til den. Længere tilbage mange Skibe under Sejl. T. v. rager Dordrechts Kirke op over den fjærne, flade Kyst. Graa Himmel med store Skyr.

Betegnet nederst t. h.: DUBBELS
T. 48. 59.
Købt i London 1901.

Fransk. Omtr. 1550

22. Mandsportræt. — Brystbillede. En midaldrende Herre med mørkebrune Øjne, lidt rødligt Skæg ved Kinderne og meget tydelige Mærker af det afragede Skæg, ses næsten forfra, Hovedet dog vendt en Smule mod h. Sort Dragt og sort Barret. Lys olivengrøn Grund.

T. 13. 13.
Købt i London 1901. Af Georges Hulin bestemt som fransk. Ligesom mange Smaaportræter i samme maleriske Stil har Portrætet tidligere været tilskrevet den tyske Maler Christoph Amberger. Hvor disse Smaaportræter angiver Navne, har de Fremstillede vist sig at tilhøre franske eller lothringske Slægter, desuden findes Størstedelen af Portræterne i fransk Eje. De er beslægtede med de Portræter, der omtr. 1550 vides malte i Lyon af Corneille de la Haye.

Claude Gellée, kaldet Claude (le) Lorrain

F. omtr. 1600 i Landsbyen Chamagne i Lothringen (hvorfra han har sit Tilnavn), d. i Rom 21 Nov. 1682. Angives at være kommen som Postejbager til Rom, hvor han blev Elev af Agostino Tassi. Hans stilfulde Landskabskompositioner med deres festlige, ejendommeligt poetiske Stemning og smukke Soldis eller Solglans indtog allerede Samtiden og paavirkede Flertallet af de nordiske Landskabsmalere, der i det 17de Aarh. besøgte Italien.

23. Landskab med Fremstilling af Flugten til Ægypten. — Lidt t. h. for Billedets Midte hæver en Gruppe høje Træer sig frem mod den disede Baggrunds vide Udsigter over Skove,

Nr. 25. Claude Lorrain

Sletter, Søer, Floder og Bjerge. Foran Trægruppen Hyrder og Hyrdinder, en af dem danser til Fløjtespil med en Tamburin. Rundt om dem deres Køer, Geder og Faar. T. v. nærmest Forgrunden store Træer med tætte Løvmasser, længere tilbage Huse og Haver om et af de runde Vagttaarne i en Bys Fæstningsmur; ved de antike Ruiner udenfor Byen Josef og Æslet, paa hvilket Marie sidder med Barnet paa sit Skød, fulgte af en Engel. Længst t. h. drager i modsat Retning en Karavane over en Bro.

L. 100. 130.

Købt i Paris 1903. Kunstnerens egenhændige Tegning efter Billedet i »Liber veritatis« (der ejes af Hertugen af Devonshire, Chatsworth) er betegnet paa Bagsiden: »Claudio fecit in V. R. quadro faict pour Avignon«. Tegningen er stukket af Rich. Earlom i de 1777 udgivne Fascimiler af »Liber veritatis«, Tom II, Nr. 104. Billedet, der er velbevaret og hører til Malerens fremragende, beskrives i Smith's

Cat. Rais., part VIII p. 364, Nr. 366. Det har tilhørt Samlingerne J. Batt, New Hall, Salisbury 1826, Alfred Berckley, London 1901, og været udstillet i Burlington House, London 1882, Nr. 145. Mme Mark Pattison: Claude Lorrain, Paris 1884, S. 230 (»meget smukt Billede i en fin, blond Tone«). Cat. Sedelmeyer 1901, p. 80, Nr. 68.

Jan Josephszoon van Goyen

F. i Leiden 13 Jan. 1565, d. i Haag Apr. 1656. Efter at have staaet i Lære hos flere lidet kendte Malere, rejste han 1615 et Aar i Frankrig og var derefter et Aar i Haarlem Elev af Esaias van de Velde. Uagtet han er en af det hollandske Landskabsmaleris Grundlæggere og ypperste Mestre, blev hans Billeder ham meget slet betalte; han søgte at tjene Penge ved Spekulationer i Tulipanløg, Huse og Billeder, men døde insolvent.

24. Huse i Klitterne. — Bag et forfaldent Plankeværk ses t. v. to Huse, omgivne af Træer. Nær Forgrunden t. h. taler en staaende Mand med Stok i Haanden med en i Klitten siddende Person. Længere tilbage ses (fem) andre Figurer.

T. 26. 38.

Købt i Paris 1904.

25. Strandbillede. — Fiskere og Fiskerkoner er samlede paa Klitten t. v., hvor en menneskefyldt Vogn kører op. Midt i Billedet ses i Baggrunden et Taarn over lave Huse. Solstrejf over Stranden t. h. ved den graa Sø. Skyet Luft. Bet.: VG 1638

T. 37. 49.

Købt 1912 i Berlin af Pariser-Kunsthandleren Charles Brunner.

Nicolas Walraven van Haeften

Hollandsk Maler og Kobberstikker, f. i Gorkum. Om hans Liv vides intet; hans Kobberstik og Billeder er daterede 1694—1714.

26. Kærlighedserklæringen. — Midt i Billedet sidder Kokkepigen med hvidt Hovedtøj og Krave, rosenrødt Liv, lysblaat Skørt og et Kar med Sellerier paa sit Skød, lyttende til den Erklæring, som afgives af den Herre, der knæler t. v. bag hende, med sit fede, skægløse Ansigt smiler til Beskueren

og lægger højre Haand paa sin røde Vest. Paa og ved Køkkenbordet t. h. Køkkenredskaber og Grøntsager. — Betegnet paa Lærredets Bagside: *N. van Haeften 1706.*

L. 41. 32.

Købt 1898. Kunstforeningens Udst. Okt. 1896, Nr. 42. Tilhørte da Bryggeriejer Heymann. Kunstneren har selv i en stor Radering gengivet Billedet omvendt (Weigel: Suppléments au Peintre graveur de A. Bartsch, Leipzig 1843, I, Pag. 323, Nr. 18). Raderingen, der (mærkeligt nok) er dateret 1702, har Underskriften:

»Jean il est bien doux, de faire l'amour dans la cuisine.
Marguérite vous entrés en gout, je le vois bien a vôtre mine«.

Jan van Hens

Hollandsk. 17de Aarh. Rimeligvis en Maler fra Haarlem. Denne ganske ukendte Kunstner viser sig i Nivaagaard-Samlingens Billede stærkt paavirket fra Isack van Ostade.

27. Spillemænd udenfor Værtshuset. — Udenfor en Landsbykro musicerer en Liredrejer og en lille Violinspiller til stor Fornøjelse for Tilhørere i Døren og i Vinduet, for Manden med Ølkruset og de tre Børn paa Bænkene udenfor Huset. Derimod er to Drenge optagne af en Hund. T. h. hvor der er Udsigt over en stor Slette, gaar en Fisker bort, medens en Rytter nærmer sig.

Bet. nederst t. v.: Jan van Hens

T. 58. 74.

Købt i København omtr. 1870. (Det tidligst erhvervede af Samlingens ældre Billeder).

Billedet gengiver maaske direkte en Komposition af Isack van Ostade. Ved en Mistydning af Signaturen har Billedet været tilskeven Utrechter-Maleren Jacob de Heusch, med hvis Arbejder det ikke har nogensomhelst Lighed.

Meindert Hobbema

F. i Amsterdam 1638, d. i s. By 1709. Sikkert Elev af Jacob van Ruisdael. Efter at han i 1668 fik Ansættelse som Oppebørselsbetjent ved Vintolden, synes han kun at have malt faa Billeder. Samtiden paaskønnede ikke hans hyggelige og dygtige Fremstillinger af ægte hollandsk Natur, — ofte Idyllen ved en gammel Vandmølle, — i det

Nr. 28. Meindert Hobbema

19de Aarh. er de blevne de mest søgte og højst betalte af det 17de Aarh.s hollandske Landskabsbilleder.

28. Vandmøllen. — Fra Mølledammen i Forgrunden t. v. fører en Vej forbi Vandmøllen, en graa, af Træer omgiven Træbygning med Straatag, mod Markerne i Baggrunden; et Par spaserer paa Vejen. I Forgrunden t. h. store Ege, paa Skrænten bag dem sidder en Fisker med rød Trøje, gule Ærmer og gul Hue; hans Hund, der stærkest belyses af et fra venstre gennembrydende Solstrejf, er i Færd med at jage Ænderne op i Dammen. Bleg blaa Luft med gullige Klodeskyr.

Bet. nederst t. v.:

M. Hobbema f. 1662

T. 57. 72.

Købt i Køln 1904. Billedet har — efter Meddelelse fra Fabrikant G. Budde Lund tilhørt Kammerraad og Tolder i

Nr. 29. Pieter de Hooch

Nyborg Claus Chr. Berg, hvis haandskrevne Tillæg til den 1816 trykte Fortegnelse over hans Samling opfører det under Nr. 138. 1825 solgtes Samlingen til Kronprins Christian Frederik (Christian VIII); Billedet beskrevet udførligt i en i Rigsarkivet bevaret Kladde til det af C. W. Eckersberg og I. P. Møller udarbejdede, 1832 afsluttede Katalog. Paa Auktionen efter Enkedronning Caroline Amalie solgtes det 24 Apr. 1882 under Nr. 205 til Vekselmægler R. Henriques. Kunstforeningens Udstilling Okt. 1891, Nr. 75. Senere i tyske Samlinger. Hofstede de Groot: Verzeichnis etc. IV. p. 401, Nr. 88.

Den samme Mølle er fremstillet i et samme Aar dateret Billede, som tidligere tilhørte den danske Stiftamtmand Thygeson. (Hofstede de Groot Nr. 108). — Billedet er fortrinligt bevaret.

Pieter Hendrichsz de Hooch

Døbt i Rotterdam 26 Dec. 1629, d. i Amsterdam? efter 1677. I sin Ungdom Kammertjener paa et Herresæde nær Delft. 1654 giftede han sig med Datteren af en velstaaende Fajancefabrikant i Delft og bosatte sig i denne By; 1657 flyttede han til Amsterdam, hvor han rimeligvis er død i Fattigdom. Ved den fine maleriske Skønhed i hans stemningsfulde Fremstillinger af hyggelige Gaardsrum og Stuer er han en af det 17de Aarh.s mest fremragende hollandske Kunstnere.

29. Vaskepigen. — Over et Gaardsrum med et Træ t. h. gaar et Murstens Vaskehus med sit teglhængte Halvtag frem fra en større Bygning. Ved den aabne Dør er Pigen bøjet over Vaskebaljen, der er anbragt paa en trekantet Stol; hun har hvid Hue og hvid Krave, blaat Skørt og røde Ærmer med brede gule Tværbaand. En Kobberkedel staar støttet til Døren. I Forgrunden t. v. ligger en Hund paa en Stol og lopper sig; over Stoleryggen hænger et hvidt og et blegblaat Stykke Tøj. — Bet. t. h. (i det femte Murskifte under Vinduet): P·D·HOOCH

L., klæbet paa T. 39. 29. Afb. S. 31.
Købt i Wien 1902. Billedet er fra Malerens første Tid. Hofstede de Groot: Verzeichnis etc. I S. 355, Nr. 289. (Ikke opført som betegnet).

Italiensk, 16de Aarh.

30. Portræt af en halvvoksen Dreng. — Brystbillede i naturlig Størrelse, vendt 3/4 mod h. Han har mørkegraa Øjne og nedhængende kestanjebrunt Haar, sort Baret og over den gule Dragt en rød Overkjortel, kantet med sorte Baand. Graa Grund.

T. 45,5. 36.
Købt 1898. Har tilhørt Fyrst Putbus paa Rügen. G. Frizzoni mener at Billedet maaske skyldes Sieneser-Maleren Andrea Piccinelli, kaldet il Brescianino.

Lucca Longhi

F. i Ravenna 14 Jan. 1507, d. i s. By 12 Aug. 1580. Rimeligvis Elev af Niccolo Sondinelli og Giacomo Francia. Senere Efterligner af Parmegianino.

31. Den hellige Familje og den hellige Stefanus. — Halve Figurer. Vendt mod h. sidder Madonna med nedslagne Øjne. Det nøgne Barn, der staar paa hendes Skød og ser op til hende, har højre Arm om hendes Hals. T. h. den hellige Stefanus, som staar til h. i sin Diakondragt med Stenene paa sit Hoved, højre Haand med Palmegrenen, støttet paa en Bog, venstre om Kristusbarnets udstrakte venstre Haand, som han ærbødigt kysser. I Baggrunden t. v. et Forhæng, t. h. et Vindu.

L. 98. 86.

Købt 1898. Billedet, der har tilhørt Fyrst Putbus paa Rügen, har været tilskrevet Vasari, med hvis Stil det intet har fælles. I Mario Krohns Bog (S. 5—6) henført til Lucca Longhis Skole. Efter Frizzoni skyldes Billedet utvivlsomt Lucca Longhi.

Lorenzo Lotto

F. 1480 i Venedig, d. 1556 eller 57, sandsynligvis i Loreto. Sammen med Palma vecchio Elev af Giovanni Bellini. Han har opholdt sig i mange italienske Byer, længst i Venedig.

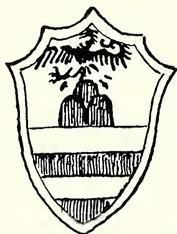
32. Mandsportræt. — Halv Figur, naturlig Størrelse. En ung, skægløs, temmelig fed Herre med graablaa Øjne og nedfaldende brunt Haar ses næsten forfra. Han har sort Baret, en gulbrun Vest med sorte Striber over en graablaa Underklædning, der ses ved Ærmerne, og over Vesten en sort, skindbræmmet Kappe. I de med mange Ringe smykkede Hænder holder han en Rosenkrans. Bag ham er et grønt Forhæng ophængt, t. h. ses over en Stenmur et Kystlandskab med brune Højder og fjerne blaa Bjerge.

T. 76,5. 61,5. Afb. S. 35.

Købt i Køln 1904. Billedet har tilhørt Grevinde Coccapane i Modena og været anset for et Værk af Holbein. Senere har det været tilskrevet Quentin Matsys. Bode har henført det til Floren-

tineren Ridolfo Ghirlandajo, Morelli (omtr. 1875) til Lorenzo Lotto. Som karakteristisk for Lotto har senere Frizzoni fremhævet Hændernes Behandling og det med Madonnabilledet i Dresden overensstemmende Baggrundslandskab (der minder om Højderne ved Adriaterhavet, i hvis Nærhed Kunstneren længe har opholdt sig). Rigtigheden af Billedets Henførelse til Lottos yngre Aar maa vistnok nu betragtes som hævet over Tvivl. Mario Krohn, S. 123—129.

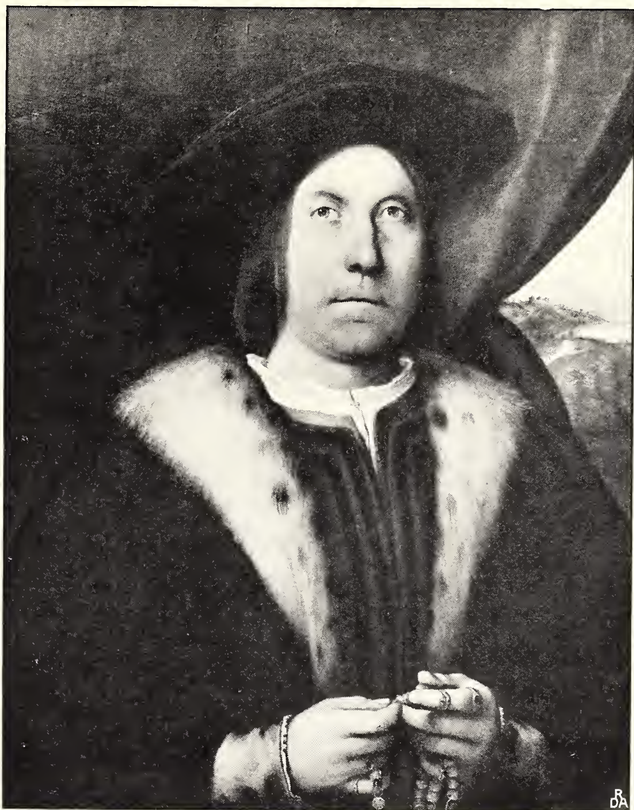
Paa Billedets Bagside er et Segl med en springende Hest. Rammen, der synes at være den oprindelige, har et Vaabenskjold, efter hvilket den Fremstillede rimeligvis har hørt til en i Modena bosat Gren af Familjen Este.

Bernardino Luini

F. i Luino ved Lago Maggiore omtr. 1480? d. i Lugano? mellem Aug. 1531 og Juli 1532. Elev af Stefano Scotto, videre uddannet i Milano. Skøndt stærkt paavirket af Leonardo, har hans mange Freskobilleder og Staffelimalerier dog Præget af en ejendommelig og ved sin milde Elskværdighed meget indtagende Kunstnerpersonlighed.

33. Madonna med Kristusbarnet. — Foran en Klippevæg sidder Madonna og betragter med sænket Hoved det nøgne Kristusbarn, som hun holder i sine Arme. Rammen afskærer hendes Figur ved Knæene. Over hendes gulbrune Haar, hvis Lokker falder ned over Skuldrene, har hun et graaviolet Hovedklæde; hendes røde Kjole ses ved Brystet og Hænder under Kappen, der dækker Skuldre og Knæer, den er kraftigt lysblaa med gult For. Barnet, der ligger paa et hvidt Klæde over hendes Skød, smiler kærligt til Moderen og har rakt Armene op mod hendes Hals. Paa Klippevæggen ses t. v. en Alpeviol med violette Blomster, t. h. Bladene af andre Planter.

Nr. 32, Lorenzo Lotto

T. 56,5. 48,5. Afb. S. 37.

Købt 1907 i London, hvor Billedet ejedes af Sir G. Donaldson. Udst. i Burlington House 1884 under Nr. 265 og opført i Williamsons Bog om Luini, S. 107, (som tvivlsomt). Tilhørte da William Graham, senere Kenneth Muir Mackenzie. Prof. Cavenaghi i Milano har 1907 fjernet de Overmalinger, med hvilke især Barnets Hoved var forvansket. (G. Frizzoni skriver d. 13 Okt.: »Jeg var igaar til Stede ved Borttagelsen af de moderne Tilsætninger og der fremtraadte et Maleri, som er et af de skønneste af vor lombardiske Rafael, af den mest henrivende Finhed og Blødhed«). Udførligt omtalt af Frizzoni i Rassegna d'Arte for August 1908 som »un capola-

voro dell 'arte Lombarda in Danimarca«. Ogsaa Dr. Gronau regner det for et af Luinis fortrinligste Staffelibilleder. Efter Mario Krohn (S. 84—90) malt omtr. 1515 under Paavirkning af Leonardos »Madonna i Klippegrotten«. Luca Bellrami: Luini, 1911, Afb. S. 537.

Jan Miense Molenaer

F. i Haarlem omtr. 1610, begr. i s. By 19 Sept. 1668. Rimeligvis Elev af Frans Hals, af hvem han i sine tidligste Billeder synes paavirket, senere under Indflydelse fra Brouwer og Ostade. 1636 blev han gift med den begavede Malerinde Judith Leyster og flyttede til Amsterdam; 1647 vendte han tilbage til Haarlem.

34. Svineslagtningen. — T. h. en gul Bygning, t. v. et Udhus under Træer. En Mand i hvid Trøje og rød Hue er i Færd med at stikke Grisen, Konen, der staar ventende for at opfange Blodet, vender Hovedet mod et Par Børn, der t. h. i Forgrunden peger mod Slagtningen. Tre andre Børn bag Moderen; i Forgrunden t. v. en siddende Dreng og en Mand, der slæber afsted med et Trug.

Bet. paa Tønden nederst t. v.: J Molenaer

T. 30. 28.

Paulus Moreelse

F. i Utrecht 1571, d. i s. By 19 Marts 1638. Elev af Mierevelt i Delft. Fra 1618 Øvrighedsperson i Utrecht, hvor han levede i stor Anseelse og fik mange Elever. Mest fremragende som Portrætmaler.

35. Mandsportræt. — Brystbillede i naturlig Størrelse, vendt $^{3}/_{4}$ m. h. En ung Herre med mørkt lokket Haar, mørkegraa Øjne, lyst opadstrøget Overskæg og Fipskæg, og en i mange Lag kruset Kniplingskrave over en sort Silkedragt. Graa Grund.

L. 59. 40,5.
Købt 1905. Portrætet synes oprindeligt at have været større (Knæbillede?).

Nederlandsk. Omtr. 1490

36. Kristus viser sin Moder Naglegabene i sine Hænder. — T. v. Kristus, der med skarlagenrød, perlebræmmet Kappe over den nøgne Krop hæver Hænderne med de blodige Vunder.

Nr. 33. Bernardino Luini

T. h. Marie med hvidt Hovedklæde og blaa Kappe med graat For, den smertefulde Moder (»Mater dolorosa«) sammenlægger Hænderne i Bøn. Halve Figurer paa brunet Guldgrund.

T. 47. 50.

Købt 1902. Udst. i Brügge 1902, Nr. 95, da tilhørende Hofstede de Groot. I Udstillingens officielle Katalog var Billedet tilskrevet

Dirk Bouts, i det kritiske Katalog af Georges H. de Loo (Georges Hulin) opføres det som »Skolen i Løwen?« Billedet, der stammer fra en Landsby i Friesland med et i 1580 nedlagt Kloster, har bevaret sin originale Indramning.

Nederlandsk, omtr. 1520

37. Madonna med Barnet. — Foran en Stenmur staar den unge Moder med det sovende Kristusbarn i sine Arme. Hovedet er sænket; over Panden fastholdes et Perlesmykke af et sort Baand om det udslagne rødbrune Haar. Dragten er grønblaa, Kappen over de Gyldenstykkes Ærmer bræmmet med guldvirkede Ornamenter. Barnet sover i sin hvide Skjorte med Hovedet støttet paa sin højre Haand. I Baggrunden en Vej, ad hvilken en rødklædt Kvinde nærmer sig, mod Træerne og Husene i en Bondeby; længere tilbage høje Bakker under en klar blaa Luft.

T. 28,5. 19. Afb. S. 39.

Købt i Paris 1903. Billedet er malt i Indramningen. Af samme ukendte Maler fandtes — efter Meddelelse fra Georges Hulin — et lignende Billede paa »L'Exposition des Primitifs français«, Paris 1904. I Datidens nederlandske Madonnabilleder er ellers Kristusbarnet som Regel nøgen.

Nederlandsk. Første Halvdel af det 16de Aarh.

38—39. To Alterfløje med Portræter af Altrets Stiftere under deres Navne Helgnes Beskyttelse. — Hele Figurer. To unge skægløse Mænd, sikkert Brødre, knæler begge med foldede Hænder i et Landskab; Helgnene bag dem betragter dem naadigt. Den 22-aarige unge Mand paa Fløjen t. v. har lyst brunt Haar, graa Øjne og skarlagensrøde Udsnit i sin sorte Dragt, en Helgen (Kirkefaderen Augustinus?) med zinnoberrød Biskopshue lægger sin højre Haand paa hans Skulder, den venstre, som skjules under den guldbroderede Messekaabe, holder en opslagen Bog. Den 18-aarige Yngling paa Fløjen t. h. har kastanjebrunt Haar og mørke Øjne, bag ham staar Døberen Johannes med rød Kappe over Kamelhaarsklædningen; i hans venstre Arm hviler Lammet paa den lukkede

Nr. 37. Nederlandsk, omtr. 1526.

Bibel. I Baggrundslandskabet Skove og Klipper under en Luft med stærkt hvide Skyr. Paa Rammerne Aldersangivelserne: · ÆTATIS SVÆ · XXII · — — · ÆTATIS SVÆ · XVIII ·

T. Hver af de to Fløje: 80. 27. — Købte i Paris 1900.

Aert van der Neer

F. i Amsterdam 1603, d. i s. By 9 Nov. 1677. I sin Ungdom Godsforvalter, synes temmelig sent uddannet som Maler under Paavirkning af Esaias van der Velde. Uagtet hans Landskaber, blandt hvilke

Nr. 40. Aert van der Neer

de stemningsfulde Maaneskinsbilleder er de talrigste, hører til den hollandske Landskabskunsts skønneste og poesirigeste Værker, var han saa lidet paaskønnet, at han maatte tjene sit Brød som Værtshusholder og døde i største Fattigdom.

40. Maaneskin ved en hollandsk Flod. — Den lavstaaende Fuldmaane bryder midt i Billedet frem gennem mørke Skyr og spejler sig i Kanalens stille Vand mellem Fiskerbaadene. T. h. omrammes en Kirkes Silhouet af Løvmasserne fra et stort Træ i Forgrunden. Taarne, Huse og Trær skimtes paa Kysten t. v.; paa en smal Tange, der skyder sig ud i Floden, gaar nogle Køer. Vildænder nær Forgrundens Siv.

Bet. nederst t. h.:

L. 55. 73,5.
Købt i Paris 1904.

Nr. 41. Adriaen van Ostade

Adriaen van Ostade

Døbt i Haarlem 10 Dec. 1610, begr. i s. By 2 Maj 1685. Elev af Frans Hals og i sine tidligste Arbejder paavirket af sin Meddiscipel Adriaen Brouwer. Senere under Rembrandts Indflydelse. I sine bedste Billeder og ypperlige Raderinger den fineste og elskværdigste mellem det 17de Aarh.s hollandske Bondelivsskildrere.

41. Kuglespillerne i Krohaven. — Under det store Træ i den hyggelige Krohave ses t. h. ved et Bord fem Bønder. Af de tre siddende har den nærmeste Kridtpiben i højre Haand og venstre Fod paa Bænken. En i rød Trøje og gule Bukser klædt Bonde har nærmet sig Bordet; bag ham løfter en anden Bonde sin Hue til Hilsen. T. v. har en af Krogæsterne med blaaviolet Trøje og skinnende rød Hue lagt sig paa Knæ for at skubbe en Kugle gennem en Ring, hans Medspiller staar ventende, en lille Dreng følger opmærksomt Spillet. I

Bygningen t. h. skimtes en Kone, hvis Barn sidder paa Tærsklen. Sommerluft med lette Skyr.

T. 32. 42. Afb. S. 41.

Købt i Rom 1900. Billedet er 1765 solgt paa Isaak Walravens Auktion i Amsterdam (for 620 fl.) og omtr. 1770 af Pierre Poul Benezech gengivet (omvendt) i et Kobberstik med Titlen »Le jeu de courte boule« (Ch. le Blanc: Manuel, I, S. 267, Nr. 36). Det tilhørte da Mr. de Bourdonné. 1784 solgtes det i Paris paa Auktion efter M. Montribloud og 11 Juni 1800 i Amsterdam paa Aukt. efter Jan Gildemeester (Kat. S. 82, Nr. 165, købt af B. de Bosch for 675 fl.). 1817 paa Aukt. efter Baron Thiébaut betalt med 1006 fr. Beskrevet i John Smiths Cat. raisonné, I, 1829, S. 132, Nr. 132; efter de lave Auktionspriser formodedes Billedet tvivlsomt eller overmalt. Overmalingerne er nu fjærnede af Prof. Hauser i Berlin. Billedet hører til Malerens smukkeste Kompositioner og er rimeligvis malt omtr. 1660. Hofstede de Groot: Verzeichnis etc. III, S. 411, Nr. 858.

Efterligner af Adriaen van Ostade

42. Lystighed i en Bondestue. — I et stort Rum med dunkle Kroge falder Lyset stærkt ned i Billedets Midte over en bred og veltilpas Bonde, der i rød Kofte og gule Bukser sidder ved Siden af en Kone i blaa Trøje med et Ølglas i Haanden. Bag dem en mager Spillemand, der stemmer Violen, og en grinende Person; paa Gulvet leger en Dreng med en Hund. Længere tilbage ved Kaminen tre Personer. T. h. i Forgrunden giver en Mand med sin Hue under Armen et Haandtryk til en gammel Kone, der sidder med et Krus.

T. 39. 57.

Købt 1906 af en Kunsthandler fra Amsterdam. Efterligning af Adriaen van Ostades Ungdomsværker. Efter Hofstede de Groot af Isack van Ostade.

Isack van Ostade

F. i Haarlem 2 Juni 1621, begr. i s. By 16 Okt. 1649. Yngre Broder og Elev af Adriaen van Ostade. Trods sin tidlige Død har han efterladt sig et stort Antal smukke Billeder, de fleste med landskabelig Baggrund.

43. Vinterdag udenfor Haarlem. — T. h. strækker Byen sig indefter i Billedet. To Bønder, et Borgerpar og en Dreng med en Hund udenfor en Kro i Forgrunden, længere tilbage Haarlems Kirketaarne, en Mølle og Spaarnewoud-Poort (Amsterdammer-Porten i Haarlem). Over den tilfrosne Spaarne-Flod færdes t. v. mange Folk paa Skøjter eller med Slæder; længst t. v. ses tre Heste ved en stor Slæde med Halm. Luft med lette Skyr.

T. 38. 59.

Købt i Amsterdam 1906. (I Forgrunden utydelige Rester af en Signatur?) Tidligere i Samlingerne Leonart (Køln) Winter og C. Genljans (Amsterdam), Hofstede de Groot: Verzeichnis etc. III, S. 553, Nr. 284.

Egbert Lievensz van der Poel

Døbt i Delft 9 Marts 1621, begr. i Rotterdam 19 Juli 1664. Foruden Ildebrandsbillederne har han malt Landskaber og smukke Smaabilleder af maleriske Bondegaardsrum.

44. Ildebrand i en hollandsk Landsby. — Flammerne slaar ud fra Taget paa en Bondegaard t. h.; fra Søen i Forgrunden hentes Vand til Slukningen. T. v. lader Skæret fra Branden Huse og Landsbyens Kirketaarn lyse frem fra den mørke Himmel.

T. 35. 46.

Købt 1899. Kunstforeningens Udst. Okt. 1891, Nr. 161. Tilhørte da Hofbroderihandler I. C. Levysohn; ejedes tidligere af Etatsraad I. Heymann.

Andrea Previtali

F. i Bergamo omtr. 1480, d. i s. By 7 Nov. 1528. Elev af Giovanni Bellini i Venedig, senere paavirket af Cima da Conegliano og Lorenzo Lotto.

45. Kristusbarnet velsigner en Donator. — Bag en Porfyrsarkofag og foran et paa en Stang ophængt rødt Forhæng sidder t. h. Madonna med Hovedet sænket mod det nøgne Barn paa hendes Skød. Hun har et hvidt Hovedklæde og en stærkt blaa Kappe med gult For over en rød Kjole.

Barnet løfter sin højre Haand for at velsigne den sortklædte Mand, der nederst i Billedet t. v. lægger Hænderne sammen i Bøn; Madonna har lagt sin højre Haand paa hans Hoved. Øverst t. v. er det røde Forhæng kastet over Stangen, saa dets grønne For viser sig. Under det ses et Bjærglanskab, hvor en hellig Mand leder en Pilgrim paa Vej.

T. 82. 74.

Købt i Berlin 1912 hos Thos-Agnew & sons. Det ejedes tidligere af Mr. Butler i London, og har her i 1884 og 1902 været udstillet i Royal Academy og 1894—95 i New Gallery paa Udstillingen af venetiansk Kunst. Omtalt af Gronau i Repertorium für Kunstwissenschaft 1897, S. 301. Af Berenzon i Study and criticism of Italian art I, S. 135 tilskrevet Francesco Santa Croce. Motivet stammer fra Bellini og genfindes i de to Previtali tilskrevne Billeder i Berlin og London. Madonna med Barnet er nøjagtigt gentaget i et Billede i Stuttgart, der i Adolfo Venturis Værk »La Galleria Crespi in Milano« S. 87 er gengivet som et Arbejde af Bartolomeo Veneto.

Jan Anthonisz van Ravesteijn

F. omtr. 1572?, begr. i Haag 21 Juni 1657. Uddannet under Paavirkning fra Mierevelt; vedvarende bosat i Haag, hvis kommunale Museum ejer den udmærkede Portrætmalers store Skyttebilleder.

46. Mandsportræt. — Brystbillede i naturlig Størrelse, vendt ¾ mod h. En førladen og blodrig Herre med tyndt Haar, graasprængt Skæg, mørkegraa Øjne, Rynker i Panden og ved Roden af den korte, tykke Næse, sidder i en brun Lænestol. Han har en smal Pibekrave i Halsen og sort Dragt. Bet.: *A^o. 1608. Ætatis 56*

T. 60. 47,5.
Købt 1902 i Amsterdam.

Rembrandt Harmensz van Rijn

F. i Leiden 15 Juli 1606, begr. i Amsterdam 8 Okt. 1669. Søn af en velstaaende Møller og 1620 indskrevet ved Universitetet i Leiden. Her Elev af Jacob van Swanenburgh, senere af Pieter Lastman i Amsterdam. Efter endt Læretid bosat i Leiden, 1631 overflyttet til Amsterdam, hvor han i de nærmest følgende Aar var

Nr. 47. Rembrandt van Rijn

en søgt Portrætmaler, modtog anselige Bestillinger og fik en Mængde Elever. Efter 1642 maatte han kæmpe med økonomiske Vanskeligheder; 1656 blev han fallit og hans store Kunstsamlinger solgtes ved Auktion; han døde i Fattigdom. Der kendes over 500 Billeder af ham og henved 300 Raderinger. Enestaaende som Maler, som Karakter- og Sjælelivsskildrer er han en af Verdenskunstens største Mestre.

47. Dameportræt. — Halv Figur i naturlig Størrelse, vendt $^3/_4$ mod v. De mørkegraa Øjne er rettede mod Beskueren. Det blonde Haar opstrøget under den hvide Hue; over den sorte Dragt en flad Møllestenskrave. I højre Haand holder hun en Miniatur-Bønnebog med Sølvspænder og Guldsnit. Graa Baggrund, lysest for neden.

Bet. t. h.: RH van Ryn 1632 Og t. v.: ÆT 39

T. Ovalt. 76,5. 59. Afb. S. 45.

Købt 1903 i London. 1903 udst. paa Portræt-Udstillingen i Haag. Nr. 113. Hofstede de Groots Værk »Meisterwerke d. Porträtmalerei auf d. Ausst. im Haag«, München 1903, Tavle 51. S. 38 omtales Billedet som »et først for kort Tid siden opdukket vigtigt Dameportræt fra Kunstnerens første Amsterdammer-Tid, nærmest beslægtet med Wiener-Akademiets Portræt fra samme Aar. Af den mest kærlighedsfulde og omhyggelige Gennemførelse og talende i Udtrykket«. I W. Bodes store Remhrandt-Værk, Tome VIII, Paris 1905, nævnes det S. 88 som tidligere tilhørende de londonske Samlinger Matthew Wilson, Lawrie & Co., Dowdeswell & Dowdeswells. Teksten fremhæver Slægtskabet med Wiener-Akademiets Portræt, Billedet »er af en Samvittighedsfuldhed i Gengivelsen af de lidet tiltalende Træk, som ikke vilde være drevet videre af en de Keyser eller Ravesteijn«. Gengivet i anden og tredje Udgave af Ad. Rosenbergs »Rembrandt«. Billedet er fortrinligt bevaret.

Petrus Paulus Rubens

F. i Siegen 28 Juni 1577, d. i Antwerpen 30 Maj 1640. Som 12 Aars Dreng kom han til sin Fædreneby Antwerpen. Efter her at være uddannet til Mester rejste han 1600 til Italien; Hertugen af Mantua

Nr. 48. P. P. Rubens

tog ham i sin Tjeneste og sendte ham 1605 til Spanien. 1608 kom han tilbage til Antwerpen, hvorfra han senere som diplomatisk Sendebud foretog Rejser til Spanien og England, begge Steder blev han adlet. Hans glimrende tekniske og dramatiske Mesterskab anerkendtes af Samtiden; som Ærkehertugens Hofmaler og den flamske Malerkunsts højtbeundrede Høvding udfoldede han med Bistand af talrige Elever og Medhjælpere en enestaaende frodig og omfattende Virksomhed.

48. Mandsportræt. — Knæbillede i naturlig Størrelse, vendt $^{3}/_{4}$ mod h. En kraftig, rødmosset Herre med mørkebrunt, let krøllet Haar, brune Øjne og blondt, let graasprængt Skæg staar med venstre Haand — hvis Lillefinger bærer en Ring med en blaa Sten — i Siden og et Par graa Handsker i den nedhængende højre. Over den sorte Dragt en bred Møllestens-Krave. Graa Baggrund.

T. 101. 71. Afb. S. 47.

Købt 1902. Cat. Sedelmeyer 1899, S. 52, Nr. 43. Har tilhørt Colonel Haukey, Beaulieu Hastings. Det smukke og velbevarede Portræt er et egenhændigt Arbejde af Rubens fra Tiden omtr. 1616—20. Som saadant anerkendt af Max Rooses og gengivet i Ad. Rosenbergs »Rubens« (Stuttg. u. Leipzig 1905) S. 143.

Jacob Isaacksz van Ruisdael

F. i Haarlem 1628 eller 29, begr. i s. By 14 Marts 1682. Søn af Rammefabrikanten Isaack v. R., hvis Broder Salomon v. R. maaske var hans Lærer. Allerede inden han 1648 blev indskrevet i Lukas-Gildet i Haarlem, havde han malt smukke Billeder. 1659 fik han Borgerret i Amsterdam, hvor han, der nu med Rette æres som den nordiske Landskabskunsts største Mester, ikke vandt synderlig Paaskønnelse. 1681 fik han, tilsyneladende efter længere Tids Svagelighed, Plads i et Fattighus i Haarlem.

49. Sandskrænt. — Over en Vig af en Sø, der skærer sig ind i Billedets Midte, hæver en sandet Skrænt sig mod h. Paa Vejen, der krummer sig over den forbi Marken og Træerne ved en Gaard, følges en Faareflok af Hyrden. Et Par Faar er søgte ned til Strandbredden, hvor der ligger en tom Baad; to Mænd, den ene i rød Trøje, henter et Stykke Tømmer paa Skrænten. T. h. ligger en hvid Bøgestamme i Forgundens Græs, længst t. v. staar en Eg paa en Brink. I Baggrunden t. v. Udsigt mod Horisonten. Luft med drivende, gultkantede Skyr.

Bet. neder. t. v.: Ruisdael 1647.

T. 66. 97.

Købt i Paris 1905. Har tilhørt Maurice

Kann, Paris, Karl Hollitscher, Berlin og her 1890 været udstillet Cat. Sedelmeyer 1900, S. 48, Nr. 38: »Le Ravin«. Uagtet Ruisdael kun var 19 Aar, da han malte dette Billede, har det, da det var fuldstændigt vel bevaret, hørt til hans smukkeste Værker. Efter Hofstede de Groot er det nært beslægtet med et Billede i Museet i Edingburg. Hofstede de Groot: Verzeichnis etc. IV. S. 210, Nr. 694 og S. 353.

Salomon von Ruysdael

Rimeligvis født i Haarlem ved det 17de Aarh.s Beg., begr. i s. By 1 Nov. 1670. Uddannet under Paavirkning fra Esaias van der Velde og van Goyen, med hvis Billeder mange af hans tidligere Arbejder har en skuffende Lighed. Allerede 1628 nævnes han i en Stadbeskrivelse af Haarlem som en dygtig Landskabsmaler.

50. Landskab med et Jagtselskab. — Paa Vejen, der, kantet af Trægrupper, gaar forbi Haverne ved et Herresæde i Baggrunden t. v. frem mod Forgrunden t. h., rider forrest en Dame, fulgt af en Herre til Hest med en Falk paa Haanden, af Jægere til Fods og af Hunde. Ved Vejkanterne betragter Folk dem med Interesse. Bleg blaa Luft med graa Skyr.

Betegnet midt i Billedets Forgrund: S · Ruysdael 1648

T. 64. 90.

Købt i Paris 1904. Cat. Sedelmeyer 1894, S. 52, Nr. 42.

51. En hollandsk Flodbred. — Fra Forgrunden t. v. strækker den sig ind i Billedet mod h., hvor et Kirketaarn og Sejlene af et Par Fiskerbaade rager op. Træerne og Plankeværket ved en Skraaning ned mod Floden belyses af et Solstrejf. Luft med hvide Skyr.

T. 36,5. 48.

Købt i Paris 1907. Det smukke og velbevarede Billede har været tilskrevet van Goyen og er malt i hans Stil, men stemmer i Behandlingens Karakter overens med Ungdomsarbejder af S. v. Ruysdael.

Jan Steen

F. i Leiden 1626, begr. i s. By 3 Febr. 1679. Student ved Leidens Universitet, Elev af Nicolaes Knupfer og af Jan van Goyen. Skifte-

vis bosat i Haag, Leiden, Delft og Haarlem; 1672 fik han Værtshusholder-Bevilling i Leiden. To Gange gift, første Gang med en Datter af van Goyen. Den vittigste og genialeste Karakterskildrer mellem de hollandske Genremalere, tillige som egentlig Maler i sine bedste Billeder en fremragende Mester.

52. Johannes den Døber præker. — Lidt t. v. for Billedets Midte staar den barbenede Prædikant med højre Haand stukket ind under sin violette Kappe og venstre Haand udstrakt mod Tilhørerne t. h. Herodes betragter ham med en brøsig Mine, han bærer blaa Turban og har en Skarlagenskappe over sin gule Kjole. Nær ham sidder den hvidklædte Herodias, som han holder i Haanden; med et fortrædeligt Udtryk vender hun sig om mod en langskægget, ivrigt gestikulerende Farisæer. Bag dem Salome under en Solskærm; i Folkeskaren Skriftkloge, Borgere, en Page med en Falk og i Baggrunden Fyrstens Soldater; en Anfører rider paa en Kamel. T. h. i Forgrunden paa en rødbrun Hest en ung, harniskklædt Fændrik, en Negertjener bærer hans røde Kappe, Nærmere Johannes Fattigfolk, der hører til hans Tilhængere. En skaldet, skægløs Bonde folder knælende sine Hænder, en Kone med et Barn ved Brystet ser betaget op mod Profeten, medens en Dreng er optaget af at se paa de fine Folk. Bag Johannes to siddende Kvinder, en gammel Mand, der støtter sig til en Stok og en ung Fyr, der med Hatten over de sammenlagte Hænder helder Hovedet med det store, blonde Haar i opmærksom Lytten. Landskab med træbevoksede Klipper, mellem dem Udsigt mod fjerne Højder. Luft med gule Skyr.

Bet. nederst t. h.: JSteen.

L. 106. 113.

Købt i Amsterdam 1902. Billedet er 1833 beskrevet i John Smiths Catalogue Raisonné, V, S. 33, Nr. 33, 1856 i T. van Westrheenes Bog om Jan Steen, S. 144, Nr. 206 og 1907 i Hofstede de Groots Verzeichnis etc. I, S. 8, Nr. 28. Det solgtes 29 Marts 1826 i Amsterdam paa Auktionen efter Roothaans Saml., — hvor Landskabet var henført til J. Wils, — 1 Maj 1837 efter Grev F. de Robiano i Brüssel, — Landskabet var her henført til

Mr. 53. Jan Steen

Jan Hackaert — og 1856 paa Emmersons Auk. i London, tilhørte 1898 Kunsthandleren Kleinberger i Paris og 1901 Kunsthandleren Goedhardt i Åmsterdam.

Jan Steen har i flere Billeder behandlet samme Motiv. I det nævnte Værk skriver Hofstede de Groot om Nivaagaard-Samlingens Billede: »Kompositionen er ikke meget aandfuld og lader kold, dog

er nogle Figurer vel udførte.« Billedet fortjener ikke en saa streng Dom; det viser baade Følelse og Vid. Stærkt præget af Jan Steens Ejendommelighed, som det er, nærmer Forestillingens Tendens sig dog til Rembrandts Opfattelse af de evangeliske Beretninger.

53. Børnenes Maaltid. — To Piger og to Drenge morer sig i et Rum med hvidkalkede Vægge. Den ældste af Pigerne sidder, i Færd med at bage Pandekager, paa Gulvet i Billedets Midte; over et brunviolet »changeant« Skørt har hun en flaskegrøn Overkjole med blegrøde Sløjfer paa de lystteglrøde Ærmeopslag. Medens hun udstrækker Stegepanden mod Ilden, skæver hun bekymret tilbage mod Dejgen i Lerfadet. Bag hende staar t. v. en Dreng, der morer sig kosteligt ved at trække i Øret paa en Kattekilling, som han holder i Hænderne, en Pudelhund springer bjæffende op ad ham. Smilende mod Beskueren sidder en lille Pige i graagrønt Liv t. h. i sin Lænestol med en Kage i Hænderne. Bag hende staar en Dreng; af den Skaal, han holder i venstre Haand, har han øst en Skefuld Vælling, som han med venstre Haand leende strækker mod Katten. T. v. et Bord med et Krus og et Glas; t. h. foran paa Gulvet et Delfterfad med Kager og et Æble. — Bet. t. v.: JSteen.

T. 92. 75. Afb. S. 51.

Købt i London 1904. Billedet omtales allerede af I. B. Descamps i La vie des peintres flamands etc. T. III, Paris 1760, S. 31. Det tilhørte da Gerrit Braancamp i Amsterdam (Hoet: Catalogus, II, 1770, S. 508, Auktionskataloget over Braancamps Saml. 1771, S. 33, Nr. 212). 1802 solgtes det i London paa Auktion efter Grevinde Holderness. John Smith: Catalogue Raisonné, 1833, IV, s. 8, Nr. 23, som tilhørende Lady Mildmay, »Figurerne er ualmindelig store og malte med megen Omhu og Dygtighed«. Atter — ved en Misforstaaelse — opført i Supplement-Bindet 1842, S. 481, Nr. 23, som havende tilhørt Sir Charles Bagot, Mons. Heris og Mr. Benthey. Westrheene: Jan Steen, S. 124, Nr. 111. Guildhall-Udst. 1894, cat. by A. G. Temple, S. 32, Nr. 42; da tilhørende Sir Henry St. John Mildmay, Bart. Hofstede de Groot: Verzeichnis etc. I, S. 78, Nr. 324. Ligesom andre af Nivaagaard-Samlingens Bille-

der omtalt i Jule-Album 1906. — De fremstillede Børn er uden Tvivl Kunstnerens egne, og efter deres Alder maa Billedet rimeligvis være malt omtr. 1665. (De to ældste, Thaddam og Eva, fødtes Febr. og Decbr. 1651, Elisabeth 1662).

54. Værtshusscene. — T. v. ved et Bord med Kort og en Brændevinsflaske sidder tre Personer, en rødklædt Herre, der tænder sin Pibe ved et Fyrfad, en lystig Soldat, der løfter et Glas Rhinskvin i højre Haand, og — som Billedets stærkest belyste Hovedperson — en ung, trivelig Pige med graagrøn, skindbræmmet Kofte og blaat Skørt. Hun er ved at spise af en Skaal, men drejer Hovedet mod højre, hvor en meget lavstammet Bonde med en Høne i et Bur over Skulderen betaler Værtinden, der kommer med et Krus. Gennem en aaben Halvdør t. h. ses over Trætoppe Værtshusskiltet mod Luften.

Mellem Indskrifterne paa Værtshusvæggen over Hønseburet findes Malerens Navn:

Steen

T. 56. 65.

Købt 1902. Cat. Sedelmeyer 1897, S. 48, Nr. 40. Har tilhørt Jules Porges i Paris. Hofstede de Groot: Verzeichnis etc. I, S. 163, Nr. 672.

David Teniers (den yngre)

F. i Antwerpen 1610, d. i Brüssel 25. Apr. 1690. Elev af sin Fader, men væsentlig uddannet paa egen Haand under Paavirkning af Brouwer. 1650 Hofmaler i Brüssel hos Ærkehertug Leopold Wilhelm, senere hos Don Juan af Østrig. Hans let og behændigt malte Genrebilleder skaffede ham et stort Ry og en betydelig Formue.

55. Det tømte Krus. — T. v. sidder foran en kalket Skillevæg en graaklædt Krogæst med Kridtpiben i højre Haand og i sin venstre et tømt Stenkrus, som han betragter, medens han sender Tobaksrøgen ud af Munden. Foran ham en stor Dunk og paa en Briks et Lerfad med Gløder. T. h. Indkig i et dybere Rum; foran den store Kamin ses den blaa Ryg og røde Hue paa en Bonde, der spiller Kort med en ivrig

Medspiller; en ældre Mand med Glas i Haanden og en yngre Tobaksryger er Tilskuere.

Bet. nederst t. h. D · TENIERS · f og paa den over Kaminen ophængte Tegning:

T. 27. 22.

Købt 1898. Har tilhørt Fyrst Putbus paa Rygen. En gml. Kopi efter Billedet findes paa Hjularöds slott hos Kammerherre Hans Toll.

Ubekendt. Omtrent 1610

56. Barneportræt af en Prins. — Brystbillede i nat. Størrelse. Han ses lige forfra, har gult Haar og graa Øjne, og bærer en stor Pibekrave over sin elegante blaa Silkedragt med Guldbrokade og røde Slidser. Graa Grund. Om Portrætet er malt en oval graa Stenramme.

L. 47. 38.

Billedet, der stammer fra den Bülowske Samling paa Sanderumgaard og senere har tilhørt Maleren C. A. Jensen, har med Urette været tilskrevet Daniel Mytens. Dragten gør det næsten utvivlsomt, at den Fremstillede er en Prins, og det er ikke usandsynligt, at det er en dansk Prins. Næsten samme Dragt ses paa Adr. Mathams Stik efter Peter Isaacs Billede af Prins Christian som Barn, (Strunck, Nr. 337,) som vistnok er tidligere end Jacob van Doorts Billede fra 1611 af den da 7aarige Prins. Det er næppe udelukket, at Nivaagaard-Samlingens Billede kan fremstille samme Prins som nogle Aar yngre. Heller ikke Behandlingens Karakter taler mod, at Billedet kan være malt i Danmark i det 17de Aarh.s Beg. (Et Barneportræt af Prins Christian gik tabt ved Frederiksborgs Slots Brand i 1859).

Adriaen van de Velde

Døbt i Amsterdam 30. Nov. 1636, begr. i s. By 21. Jan. 1672. Elev af sin Fader Willem v. de V. den ældre og af Jan Wijnants; forbausende tidligt udviklet som Maler og som Raderer. Han har behandlet forskelligtartede Emner, men har dog størst Betydning som den næst efter Paulus Potter ypperste af det 17de Aarh.s hollandske Dyrmalere. — Han har ofte givet amsterdamske Landskabsmaleres Billeder en udmærket Staffage, saaledes Nivaagaard-Samlingens Billede af Wijnants.

57. Faar og Vædder. — Midt i Billedet et liggende Faar, bag det staar t. v. en brægende Vædder. Nær Faarefolden

Nr. 58. Adriaen van de Velde,

ved et udgaaet Træ ligger langt t. v. en sort Gris. T. v. Høns og Duer, bag dem Udsigt over en Eng, hvor nogle Kreaturer græsser. Blaa Luft med en stor hvid Sky.

L. 44. 56. Bet. nederst t. v.: A. v. velde. f 1658

Købt i Paris 1903. Hofstede de Groot: Verzeichnis etc. IV, S. 597, Nr. 321 A.

58. De tre Faar. — I Forgrunden hviler et hvidt og et brunt Faar, t. v. har et hvidt Faar rejst sig for at gnave af en Tidsel. I Mellemgrunden læsses Hø paa en Vogn; i Baggrunden Skov. Blaa Luft med hvide Skyr.

Bet. nederst t. v.: A .v. velde f 1659

L. 36. 30. Afb. S. 55.

Købt i Paris 1903. Ejedes tidligere af Max Kann i Paris og K. von der Heydt i Berlin. Cat. Sedelmeyer 1900, S. 58, Nr. 46. Hofstede de Groot: Verzeichnis etc. IV, S. 572, Nr. 322.

59. Den fiskende Hyrde. — En skægløs Hyrde med hvid Skjorte og brune Knæbukser over bare Ben sidder fiskende med sin Medestang ved Foden af et stort Træ i Billedets solbelyste Midte. Ved Siden af Træet tre Faar og et Lam, bag det brøler en sort Ko, og en brun Ko drikker; ved et brunløvet Piletræ paa en Tange ud i Søen staar en Ged. En Del af Hjorden hviler t. v. ved Hytten i Træernes Skygge; t. h. spejler Kysten hinsides Søen sig i dens blikstille Vand. Blaa Luft med sommerlige Skyr.

Bet. paa en Træstub t. v.: A. v. velde f 1664

L. 35. 42.

Købt i Paris 1899. Solgt paa N. Nienhoffs Aukt. 1777 i Amsterdam (for 890 fl.) og paa van Leijdens Aukt. i Paris 1804 (for 4200 frcs.). Har senere tilhørt Marquis de Montault, Château de Baclair i Normandiet. John Smith: Catalogue raisonnê V, S. 182, Nr. 29. Hofstede de Groot: Verzeichnis etc. IV, S. 514, Nr. 19. Samme Komposition har Kunstneren i Hovedtrækkene benyttet for sit 1665 daterede Billede af Merkur og Argus i Coll. Dutuit (Petit Palais, Paris) — Hyrden er erstattet med den sovende Argus, Merkur sidder t. h. for ham. — Desuden i sin 1666 daterede Tegning af samme Motiv i samme Samling.

Willem de Velde (den yngre)

Døbt i Leiden 18 Dec. 1633, d. i Greenwich 6 Apr. 1707. Elev af sin Fader, Sømaleren W. v. de V. den ældre og af Simon de Vlieger. Først bosat i Amsterdam, efter 1677 i Greenwich som den engelske Konge Karls II's Hofmaler. Sin Tids mest ansete Mester i Sømaleriet.

60. Stille Sø. — En Baad med Passagerer er sejlet ud til en Jagt, der ligger til Anker ved Siden af et lille Fartøj under Sejl. T. v. i en Baad Fiskere med en stor Ruse; længere tilbage en Kuf, der tørrer Sejl. Sommerluft med lette Skyr.

Købt paa Auktionen efter Baron Königswarter, Berlin 20 Nov. 1906, Nr. 95.

Venetiansk. 16. Aarh.

61. Dobbeltportræt af en fornem Herre og hans Sekretær. — Halve Figurer i naturlig Størrelse. I en Lænestol sidder t. v. en midaldrende Herre med mørkegraa Øjne og spidst brunt Fuldskæg, sortklædt med skindbræmmet Kappe og Baret. I venstre Haand holder han et Brev; højre Haand med Ring paa Pegefingeren hviler paa Stolearmen. Han vender Hovedet mod Sekretærsn, der sidder foroverbøjet t. h. med sin røde Dragt halvt dækket af en sort, skindbræmmet Kappe og lyttende drejer sit blottede, fuldskæggede Hoved næsten i Profil op mod Herrens. Foran Blækhuset to Breve. T. v. bag Herren et gult Tæppe, hvis Mønster viser Granatæbler og Kornneg. T. h. Udsigt mod Havens Træer under en graalig Himmel.

L. 91. 109.

Købt i Paris 1907. Tilhørte tidligere Grev Morselli i Florens. Billedet har været tilskrevet Francesco Maria Mazzola, kaldet Parmigianino (1505—1540). Hverken i Farve eller Behandling stemmer det overens med hans Arbejder. Frizzoni og Mario Krohn har sluttet sig til den Opfattelse, at det utvivlsomt skyldes en dygtig — af Tizian paavirket — venetiansk Kunstner.

Billedet har desværre lidt; Brevenes nu udslettede Paaskrifter har sagtens givet Oplysninger om de fremstillede Personer. Der findes flere Gentagelser eller gamle Kopier af samme Billede, en saadan findes hos Grosserer M. E. Meyer paa Christiansholms Slot. Efter Mario Krohn (S. 174—179) minder Behandlingen i Nivaagaardsamlingens Billede mest om Andrea Schiavone. Mario Krohn har paavist, at Grupperingen, der er overensstemmende med Sebastiano del Piombos Billede hos Duke of Grafton af Kardinal Carondilet og hans Skriver senere er benyttet af van Dyck i Dobbeltportrætet af Thomas Wentworth og hans Sekretær Philip Mainwaring (Wentworth Woodhouse). Fra anden Side er fremført den Formodning, at et tabt Billede af Tizian med Fremstilling af historisk berømte Personer kan have været Forbilledet for Nivaagaardsamlingens Billede som for Sebastiano del Piombos og van Dycks.

Paolo Veronese?

Egentlig Paolo Caliari, f. i Verona 1528, d. i Venedig 19 Apr. 1588. Elev af Antonio Badile 1552 i Mantua, 1555 kaldet til Venedig,

hvor han kort Tid efter bosatte sig og gennem talrige omfangsrige og glimrende Værker erhvervede sig retmæssigt Ry som en af den venetianske Skoles Hovedmestre.

Nr. 62. Paolo Veronese?

62. Portræt af en ung Dame. — Halv Figur, vendt $^{3}/_{4}$ m. v. De store brune Øjne er vendte mod Beskueren. Bag det krusede, lystbrune Haar en lille hvid Nakkehue med rødt Baand. Smykker i Ørene; over venstre Øre nogle Blomster. Om Halsen et Perlebaand og en gylden Kæde, i hvilken et Smykke hænger ned. Højre Haand er lagt ind paa Brystet. Kjole med Striber af Blaat og Gult. Graa Grund.

L. 50. 63. Afb. S. 58.

Købt i Køln 1904. Portrætet, som maaske oprindeligt har været et Knæbillede, har været tilskrevet Tizian og var laseret med Toner, som kunde gøre denne Tilskrivelse troværdig. Efter en i Florens 1902 udgiven Pjece »Ritratto della Tizianella, dipinto di Tiziano« skal det i det 17de Aarh.s Slutning have tilhørt den genueniske Adelsmand Giovan Domenico Berio og — som ved Udskrifter af Skifteprotokollen godtgjort — være nedarvet i hans Familje. Da Billedet 1883 tilfaldt Carlo Marulli, Duca di S. Cesario, bemærkes i Protokollen: »Skønt dette kostbare Billede af nogle tillægges Veronese, angiver dog efter Senator Morellis og fremragende Kunstneres Mening dets Farveskønhed og dets Behandling afgjort det for et Værk af Tiziano Vecelli«. Denne Anskuelse, som tiltraadtes af fremragende Kendere, er, efter at Billedet er bleven renset, forladt af de fleste Kunsthistorikere; den opretholdes dog endnu af den udmærkede Forsker Bernhard Berenson, som rigtignok kun kender Billedet gennem et Fotografi. Almindeligt antages Billedet nu for et Værk af Veronese eller en Veronese nærtstaaende Kunstner. Mario Krohn har i sin Bog (S. 149—153) henført det til Veroneses Lærer Antonio Badile.

Simon Jacobez de Vlieger

F. i Rotterdam 1601, d. i Wesp 1653, 1634 i Delft, 1638 i Amsterdam, hvor han 1643 fik Borgerret, fra 1649 i Wesp. Han har malt Genrebilleder, Portræter og Landskaber, tegnet Skitser for Tapeter, malt Orgelfløje og Glasruder. Som Sømaler hører han til Hollands fortrinligste Kunstnere.

63. Kystparti ved Zuydersøen. — Til venstre ses nærmest Forgrunden en Baad i Strandkanten, længere tilbage rejser smukke Trægrupper sig over en Mur bag en lang Baadebro, et gammelt Taarn skimtes mellem Træerne. Midt i Billedet har to Kuffer lagt til ved Brohovedet, t. h. ses paa den svagt bevægede Sø to Orlogsskibe. I Baggrunden andre Skibe og en fjærn Kyst.

Bet. (paa Vingen af en Kuf): S DE VLIEGER 1645

T. 79. 129.

Købt i Paris 1911 hos Charles Brunner.

Hendrik Cornelis Vroom

F. i Haarlem 1566, begr. i s. By 4 Febr. 1640. Efter store Rejser, bl. a. til Italien og Spanien, bosatte han sig i sin Fødeby. Foruden Skibsbilleder har ban malt Fajancedekorationer og tegnet Kartoner til Tapeter.

64. Et Orlogsskib. — To Baade er ved at lægge til en tremastet Orlogsmand, som ses fra Bagbordsiden i Profil. Fra Styrbordsiden affyres en Kanon.

T. 36. 38.

Købt i Dresden 1909. Billedet er i Stil og Teknik nøje overensstemmende med Malerens Billeder i Haarlem og Amsterdam.

Cornelis de Vos

F. i Hulst 1585, d. 9 Maj 1651 i Antwerpen. Elev af David Remeus. Fraset korte Udenlandsrejser, især til Paris, var han bosat i Antwerpen, hvor han malte Billeder med kirkelige og mythologiske Emner, men dog især vandt Ry — og en betydelig Formue — ved sine ypperlige Portrætbilleder, der baade udmærker sig ved stor Friskhed og en ejendommelig Elskværdighed i Karakteropfattelsen.

65. Dobbeltportræt af et Ægtepar. — Hele Figurer, lidt under naturlig Størrelse. Den unge Frue sidder t. h. — vendt mod v. — i en rød Lænestol, de mørke Øjne vendte mod Beskueren. Hun har en stor Møllestenskrave og Kniplingsmansjetter, sort Silkedragt og Guldbrokades Liv; i venstre Haand holder hun sine elegante Handsker. T. v. for hende sidder hendes Ægtefælle med Benene over Kors, det smilende Ansigt med graa Øjne, blondt Haar og Fipskæg, vendt mod Beskueren. Han har sort Dragt og Møllestenskrave, den behandskede venstre Haand sætter han i Siden, medens højre Haands Bevægelser ledsager hans Tale. I Baggrunden graa Søjler, t. h. et rødt Drapperi.

L. 173. 132.

Købt i Paris 1903. Ejedes tidligere af Marquis d'Hantpool og af Sir G. Donaldson i London. Cat. Sedelmyer 1902, S. 62, Nr. 49.

66. Dobbeltportræt af en Fader med sin Søn. — Halve Figurer i naturlig Størrelse. T. v. sidder i en graagrøn Læne-

stol en Herre med blondt Haar, lysblondt, rødligt Over- og Fipskæg. Han har en Møllestenskrave over en sort Silkedragt; højre Haand holder et Par Handsker. T. h. for ham

Nr. 65. Cornelis de Vos

staar hans Søn; baade Faderens lyse graa Øjne og Drengens klare brune er vendte mod Beskueren. Drengen, der har venstre Haand i Siden og højre lagt over Faderens venstre, har nedfaldende Kniplingskrave med en rød Baandsløjfe og en gul Sløjfe paa sin graa Kofte med de graablaa, gulstribede Ærmer. Et rødt Drapperi er i røde Snore ophængt bag Faderen; bag Sønnen ses to Søjler, der bærer et Fremspring

fra en graa Bygning i antik Stil med gyldne Rosetter og Bukranier. T. h. for denne Parkens Træer under en graalig Luft.

Bet.: ANNO · 1626

L. 138. 119. Afb. S. 59.
Købt i Paris 1907. Ejedes tidligere af Lord Northwick (1859), Dr. Le Roy d'Etiolles og (1861) af Baronesse Hirsch. Dette smukke og — i Modsætning til C. de Vos' andet Dobbeltportræt i Nivaagaard-Samlingen — fuldkomment velbevarede Billede hører til Malerens fortrinligste Arbejder.

Philips Wouwermann

Døbt i Haarlem 24 Maj 1619, d. i s. By 19 Maj 1668. Elev af sin Fader, af Frans Hals, Pieter Verbeck og Jan Wijnants. Han har malt et stort Antal smukke Smaabilleder, i hvilke som Regel en hvid Hest spiller en fremtrædende Rolle.

67. Rejsestalden. — En Stalddreng fører en smuk hvid Hest ind i Stalden, hvor en brun Hest drikker af en Spand, ved hvilken en Hund venter. Længere tilbage (mod h.) æder en tredje Hest af Krybben; en Staldknægt nedtager Hø. En Mand, der holder den hvide Hests Saddel, taler ved Indgangen t. v. med en siddende Kone, som giver sit Barn Die; hun har rødt Skørt og mørkviolet Trøje med gule Ærmer. Bag dem gaar en Mand og en Dreng bort mod Bakkerne under den skyede Luft.

Bet.: Ph w.

T. 34. 44.
Købt i Paris 1902. Gengivet omtr. 1750 i Kobberstik af J. Moyreau med Titlen »L'Écurie flamande«. (Nagler IX, S. 534). Beskrevet i Smith's Cat. Rais., part I, S. 281, Nr. 296. Har tilhørt Samlingerne Denis, Paris 1755, Rynders, Brüssel, 1821, John Smith, London 1829, van den Schrieck, Löwen, og Rodolphe Kann, Paris. Udst. i Berlin 1890. Cat. Sedelmeyer 1900, S. 62, Nr. 51.

68. Hvilepladsen. — Vendt mod v. staar foran et i Toppen udgaaet Træ den opsadlede hvide Hest ved en Hytte, hvor t. h. en paa Jorden siddende Mand tømmer et Krus; en spin-

dende Pige staar ved Siden af ham. T. v. rider en rødklædt Rytter bort mod Klitterne i Baggrunden.

Bet. nederst t. v.:

T. 32. 23.
Købt i Amsterdam 1904.

Jan Wijnants

F. i Haarlem omtr. 1605, d. — rimeligvis i Amsterdam — efter 1682. Uddannet i Haarlem. 1660 gift og bosat i Amsterdam, hvor han fra omtr. 1672 søgte at forøge sine utilstrækkelige Indtægter ved at være Værtshusholder.

69. Jagtselskabet i Klitterne. — T. v. Udkanten af en Skov; en næsten udgaaet Eg rager i Forgrunden op over en trøsket Stamme, der ligger fældet mellem Buske, Skræpper, Tisler og Siv. Midt i Billedet Udsigt mod fjerne Bakker; paa Sletten møder en Vandringsmand en Hyrde med en Faareflok. Paa Vejen, der t. h. fra Klitterne drejer ned mod et Vadested nær Forgrunden, rider en Herre paa en fyrig brun Hingst ved Siden af en Dame (med blaat Liv og sort Overkjole) paa en gul Hest. En Falkonerer og to Jægere følger til Fods; Jagthundene strejfer om i Klitterne. Luft med optrækkende Skyr.

Nederst t. h. bet.:

L. 61, 79.
Købt af en amsterdamsk Kunsthandler 1906. Billedet hører til Wijnants' smukkeste, men har især Værdi ved den af Adriaen van de Velde malte udmærkede Staffage. Partiet t. v. har Wijnants gentaget i flere af sine Billeder; omtrent samme Komposition har et Billede i Musæet i Montpellier, kun med det højre Parti en Smule ændret og med en anden — ogsaa af A. v. d. V. malt — Staffage.

Nr. 119. Chr. Købke

BILLEDER AF DANSKE KUNSTNERE

Otto Bache

F. 1839

101. En Broholmer-Hund ser paa en Eghjort, der kryber paa Jorden. Bet.: Otto Bache.

L. 82. 112 (Malt 1871 og udst. samme Aar).

102. En Malkepige. — Katten har fulgt hende paa Vej fra Gaarden i Baggrunden. Studie. Bet.: Otto Bache 1875.

L. 43. 32.

Carl Bloch

1834—90

103. To Koner, der taler sammen. Den talende henvender sig med ivrige Bevægelser til en Kone, der med Armene over Kors staar i Døren af et Udhus. Bet.: Carl Bloch 1874.

T. Afrundet foroven 43. 32.

104. En Munk, der spejler sig. For at hjælpe paa sin Tandpine har han en Krydderpose ved Kinden i et Tørklæde om Hovedet. Bet.: Carl Bloch 1875.

T. Afrundet foroven. 20,5. 15. Udst. 1875.

Janus la Cour

F. 1837

105. Slottet Chillon ved Genfersøen. Formiddag i September. Bet.: Janus la Cour 1876.

L. 107. 163. Udst. 1877.

C. W. Eckersberg

1783—1853

106. Hermod, som i Gudernes Navn beder Hel, Dødens Dronning, at give Balder tilbage. I den mørke Hule belyser Hermod med sin Fakkel Hel og de Skygger, mod hvilke hun peger.

L. 81. 65. Malt i Paris 1811—12. Udst. 1814. E. Hannover: C.W. Eckersberg, S. 63 og Nr. 106 (Ph.Weilbach: Eckersberg S. 244).

107. Hagar og Ismael. Støttet til en Gren bøjer Hagar sig frem for at hente Vand op fra den t. v. strømmende Bæk, t. h. paa et Klæde den nøgne Ismael. Bet.: E. 1812.

L. 65. 80. Malt i Paris 1812—13 for Prins Christian (Kong Chr. VIII). Udst. 1814. Weilbach, S. 216, Hannover, S. 72 og Nr. 127.

108. Andagt ved »den hellige Port« paa Peterskirken i Rom. Foran Porten ses 4 knælende, deriblandt en Moder, som lader Ammen løfte det spæde Barn op for at det kan kysse Korset.

L. 31. 27. Malt i Rom 1814—15. Kat. over Auktion efter C. A. Thomsen, Marts 1866, Nr. 42 (med den anførte Forklaring af Motivet). Hannover Nr. 154. — Den tilmurede Port aabnes kun i Jubilæumsaarene, der tidligere i Reglen indtraf hvert 25de Aar.

109. Maaneskinsbillede. En Jagt og to Baade, hvori et Par Fiskere, ligger ved en Landingsbro ved Saltholmen.

L. 48. 63.5. Malt 1821. Weilbach S. 248; Hannover, S. 216 og Nr. 280.

110. Søstykke med Øen Hjelm og den jyske Kyst. En Skonnert i høj Sø, klar Luft over de hvide Skyr ved Horisonten.

L. 43. 52. Malt 1827; senere — rimeligvis som af Hannover angivet 1845 — har Eckersberg paasat Søen nogle lysere Toner. Weilbach, S. 248, Hannover, S. 216 og Nr. 280.

Nr. 111. C. W. Eckersberg

111. Korvetten Najaden, som i Sundet venter Fregatten Bellona. I Baggrunden Kysten ved Vedbæk.

L. 48. 55,5. Afb. S. 65. Malt 1835. Hannover, S. 248 og Nr. 494. Billedet er i alle Enkeltheder nøjagtigt gengivet i et den Hirschsprungske Samling tilhørende Billede, som fremstiller Mødet med Fregatten. Hannover, Nr. 501).

112. Regnbue paa Søen, en krydsende Jagt med nogle andre Skibe. Bet.: E.

L. 43. 65,5. Malt Nov.—Dec. 1846. Weilbach, S. 219, Hannover S. 250 og Nr. 516.

Harald Foss

F. 1843

113. Sommermorgen. Udsigt fra Kobberhatten (Skäralid) i Skaane. Bet.: H. Foss 1873.

L. 39. 57. Udst. 1873.

Heinrich Hansen

1821—1890

114. Riddersalen paa Frederiksborg Slot under Christian IV. Tjenere er ved at dække Bordet ved Kaminen; et Par Musikanter ses paa Tribunen. Sollys ned paa Gulvets Marmorfliser. Bet.: H. H. 1859.

L. 80. 135. Udst. 1859. Billedet, der har tilhørt Kong Frederik VII, er malt før Slottets Brand.

115. I Kirken Sta Maria della grazie i Milano. En Munk kommer gaaende; et Par Kvinder knæler i Kapellet i Baggrunden. Bet.: H. H. 1874.

L. 40. 33. Udst. 1874.

C. A. Jensen

1792—1870

116. Portræt af Johannes Dam Hage (1800—1837). Halv Figur vendt mod venstre.

L. 24. 19. Malt 1837.

H. C. Koefoed

F. 1849

117. Bondekone fra Bretagne. Knæbillede. Rygende sin Pibe ser hun mod Beskueren.

L. 54. 47. Udst. 1886.

P. S. Krøyer

1851—1909

118. Dobbeltportræt af kgl. Skuespiller, Professor Emil Poulsen (1842—1911) og Hustru Anna, f. Næser. Ved et Bord med en tændt Lampe sidder E. P. og læser op af en

Bog, hans Hustru lytter til med venstre Haand under Kinden. Bet.: P. S. Krøyer, April 85.

Pastel 57. 68.

Christen Købke

1810—1848

119. Parti i Nærheden af Kalkbrænderiet med Udsigt mod København. Middagsbelysning. En gul Husgavl under Træerne; en rød og en hvid Ko paa den grønne Eng.

L. 34. 55. Afb. S. 63. Malt 1836. Udst. 1837. E. Hannover: Christen Købke, S. 76 og Nr. 88.

C. A. Kølle

1827—1872

120. En Gade i Rom (Via San Nicola di Tolentino). Bet.: C. A. Kølle 1871.

L. 66. 54.

Johan Thomas Lundbye

1818—1848

121. Vinterlandskab i nordsjællandsk Karakter. Grundtrækkene fra Vinderød Skov ved Frederiksværk. En Bonde ager i en Slæde paa Vejen, der mellem snedækte Bakker svinger mod Skoven i Baggrunden. En rød Stribe fra Solnedgangen mellem de tykke Skyr i Horisonten; over dem i den klare Luft Nymaanen og Aftenstjernen. Bet.: I. T. L. 1841.

L. 77. 104. Afb. S. 67. Malt Marts 1841. Karl Madsen: I. Th. Lundbye, S. 69 og Nr. 92.

122. Køer, som brøler ved et Stenge. Paa den klamme Efteraarsaften flokkes de ved det lukkede Led, over dette ses Bondegaarden under en skyfuld Luft. Bet.: I T L 47.

L. 33. 41. Malt i Foraaret 1847. Karl Madsen, S. 202 og Nr. 234.

Wilhelm Marstrand

1810—1873

123. En Flyttedagscene. Værten, der er Kollektør ved Tallotteriet, har sat den fattige, men dydige Familje paa

Nr. 121. Joh. Th. Lundbye

Døren; Jordemodermadammen flytter ind og vender sig mod de to Matroser, der bringer hendes Sager paa en Bærebør. Bet.: W. M. 1831.

L. 24. 50. Udst. 1831. Karl Madsen: W. Marstrand, S. 34.

124. Romerinde med et Barn. Studie til Figurer paa Æselskærren i det 1838 malte Billede »St. Antoniusfesten i Rom«.

P. 26. 15.

125. Italiener. Studie til Kusken paa Æselskærren i »St. Antoniusfesten«.

P. 28. 15.

126. Scene af det neapolitanske Folkeliv. Skitse til det 1839 udstillede Billede.

P. 25. 21.

127. Neapolitansk Dreng, hvilende sit Hoved paa en Hund. Studie til Forgrundsfiguren i »Scene af det neapolitanske Folkeliv«.

P. 16. 18.

128. Landskab med Ruiner. Studie.

P. 26. 35. Fra Omegnen af Rom, omtr. 1838?

129. Skitse til Billedet »Faderglæde«. En siddende Italiener løfter det nøgne Barn i sine Arme.

P. 22. 18.

130. Dansende Romerinde. Studie til Forgrundsfiguren paa det 1838 malte Billede »Romerske Borgere forsamlede til Lystighed i et Osteri«.

P. 32. 31. Den landskabelige Baggrund senere tilmalt af Marstrand.

131. Dansende Italiener. Studie til en af Forgrundsfigurerne paa det 1839 malte Billede »Scene af Oktoberfesten i Rom«.

P. 38. 26. Baggrunden og den dansende Pige senere tilmalte af Marstrand.

132. Halvvoksen Italienerinde. Studie. Halv Figur. $^3/_4$ mod v. Hun har mørkebrune Øjne og smilende Mund, over det sorte Haar et rødt Klæde med Mønstre i spraglede Farver.

P. 32. 22. (Omtr: 1838).

133. Studie af en Albanerinde med hvidt Hovedklæde. Halv Figur, $^3/_4$ mod h.

L. 49. 35 (1840?).

134. Genrebillede fra Ischia. Den hjemvendte Jæger sidder paa Pergolaen og lader den halvnøgne Dreng paa sit Skød undersøge Jagttasken; Moderen staar strikkende i Døren og ser til. Bet.: W. M. 1843.

T. 40. 33. Ændret Gentagelse af det samme Aar malte Billede »Efter Ægteskabet«.

Nr. 137. W. Marstrand

135. Ung, rødklædt Kampagnol med bred, spidspullet Hat. Brystbillede, $^3/_4$ mod h.

L. 58. 40.

136. Barnet lærer at gaa. Skitse. Under en Pergola udstrækker en lille Pige Armene mod sin lille Broder, som den tykke Moder, der har et spædt Barn paa Armen, fører i

Ledebaand. Ved Huset t. v. sidder en Abbate paa en Søjle, i Døren over Trappen læser en Dreng. I Baggrunden er to Ryttere paa Vej til Huset.

P. 25. 34. Marstrand har i det 1859 malte Billede »Fra Ischia« behandlet Motivet efter en ændret Komposition. Skitsen er sikkert meget ældre.

137. Dobbeltportræt af Konsul Christopher Friedenreich Hage og Hustru, Christiane Annette, f. Just. I Købmandskontoret i Stege sidder t. h. den gamle Konsul i sin Lænestol, Hunden »Fenris« sover ved hans Fødder. T. v. staar hans Hustru i Profil. Efter Traditionen spørger hun: »Maa jeg laane de to brune Heste?«

T. 196. 160. Malt 1849, udst. 1852. Karl Madsen: Wilh. Marstrand, S. 158—160.

138. »Rosinante«. Studie af en gammel, staaende Hest i Profil.

P. 30. 45. Malt i Olevano 1847? Landskabet senere tilføjet af Marstrand.

139. Portræt af Frøken Vilhelmine Hage, senere Fru Heise. Knæbillede i naturlig Størrelse, $^3/_4$ mod v. Staaende i sort Silkekjole med et rødt Baand under den hvide Krave; venstre Haand støttet til et Bord. Bet.: W. M. 53.

L. 104. 76. Udst. 1873. Billedet blev flere Gange omarbejdet; endnu 1856 betragtede Marstrand det som ufærdigt. Karl Madsen, S. 154.

140. Venetianske Piger i en Kirke. Skitse til det 1854 malte Billede. I en Kirkestol sidder en rødhaaret Dame i lysblaa Dragt, bag hende en sorthaaret Pige med Kinden støttet mod Hænderne. Halve Figurer.

P. 24. 24.

141. En ung Pige og to Fiskere. Skitse fra Venedig.

P. 31. 23.

142. Venetianerinde ved Toilettet. Forfra set Knæbillede i Legemsstørrelse. Hun sidder i graaviolet Trøje med det

Nr. 146. Wilh. Marstrand

rødbrune Haar udslaget over Skuldrene, højre Haand holder et lille Spejl, venstre er støttet paa et Toiletmøbel.

L. 94. 70. Malt 1854. Karl Madsen, S. 200.

143. Holbergs »Den Stundesløse«, 1ste Akts 6te Scene, Skitse. Barberen har indsæbet Vielgeschrey, Skrædderen tager Maal af ham, Bonden prøver at snyde ham, Leander frier til hans Datter, Pernille og Skriverkarlene venter paa at fortsætte Regnskabsrevisionen. Andre af Komediens Personer i Dørene.

L. 31. 39. Efter Kat. for Kunstforeningens Udst. Dec. 1884 (Nr. 17) malt 1850—60, rimeligvis dog tidligere. Karl Madsen, S. 105.

144. Holbergs »Det lykkelige Skibbrud«, 5te Akt. Skitse til det 1859 malte Billede. Philemon og hans Anklagere for Dommerskranken.

L. 34. 48.

145. Italienerinde, der hilser fra et Vindu. Skitse.

P. 40. 30.

146. Dans i et Osteri. Skitse. T. v. aabner Osteriet sig med Arkader ud til en Vej. Nogle Gæster drikker Vin, andre musicerer; et Par danser Saltarello.

P. 45. 59. Afb. S. 71. Karl Madsen, S. 349.

147. Portræt af Fru V. Heise, f. Hage. Halv Figur, $^3/_4$ mod h. Siddende, med et hvidt Sjal over den sorte Silkekjole, Ryggen støttet mod en rød Pude.

L. 62. 49. Malt 1856.

148. Don Quixote. Skitseret Brystbillede, $^3/_4$ mod h.

149. Don Quixotes første Hjemtog. Bonden snakker med sig selv, medens han trækker Æslet, paa hvilket den gennempryglede Don Quixote sidder; Rozinante er bundet til Æslets Hale. Baggrunden er et øde Aftenlandskab.

L. 85. 125. — Ufuldendt, forstørret og noget ændret Gentagelse af et i Palermo 1847 malt Billede.

150. Don Quixote og Sancho Pansa paa en Skillevej.

L. 85. 125. Ufuldendt; Landskabet er (for Marstrands Arvinger) delvis malt af P. C. Skovgaard.

151. Kardinalen giver ved Kirkedøren sin Velsignelse til Tiggerne, der beder om Almisse. Tiggerne drager Dørens Forhæng til Side; Kardinalens Tjener venter ved Vognen. Skitseret.

L. 57. 52.

152. Italienerinde med en blaa Tamburin. Halv Figur, vendt mod højre.

L. 53. 38. Malt 1869.

153. Judas forraader i Gethsemane Kristus ved et Kys. Skitse.

L. 57. 51.

154. Italienerinde fletter sit Haar foran Spejlet. Halv Figur i blaagraa Trøje og grønt Skørt.

L. 56. 46. Fra Marstrands sidste Tid.

155. Portrætgruppe. Frk. Annette Hage viser sin Brodersøn Hother en Bog med Planteafbildninger. Halve Figurer i Legemsstørrelse. Hun sidder sortklædt t. h. i en grøn Sofa, Drengen staar t. v. i graa Dragt. Rød Baggrund. — Bet.: W. M. 1856.

L. 76. 84. Karl Madsen, S. 221.

Anton Melbye

1818—1875

156. Et Skib i høj Sø ved Solnedgang. Bet.: Min Ven P. Lorck fra Anton Melbye 1847.

L. 38. 47.

157. Stille Aften paa Københavns Rhed. Bet.: Anton Melbye 1847.

L. 35. 45.

Ernst Meyer

1797—1861

158. To italienske Drenge. Skitse.

P. 22. 18.

159. To Venner. En lille halvnøgen italiensk Dreng sover, lænet til et sort Svin.

L. 18,5. 27. Andre Eksemplarer af samme Komposition i den kgl. Malerisamling og den Hirschsprungske Samling.

160. De første Skridt. En italiensk Moder med sit spæde Barn.

Akvarel 14. 17,5.

Carl Neumann

1833—1891

161. St. Giorgio Maggiore i Venedig. Et Par Gondoler ros ud mod den solbelyste Kirke.

L. 35. 55.

Thorvald Niss

1842—1905

162. En Markvej. Vendsyssel. Køer i Sol paa Vejen mellem Lyngbakkerne. Bet.: Th. N. 1876.

L. 39. 61. Udst. 1876.

Viggo Pedersen

F. 1854

163. Vaskested ved en Aa. Solskin. Bretagne. Bet.: Viggo Pedersen. Pont Aven. 1882.

L. 63,5. 53,5. Udst. 1886.

Carl Rasmussen

1841—1893

164. Ved Vintertid i Grønland. De Unge morer sig. Skiløb og Slædekørsel ad en stejl Bakke. Bet.: C. Rasmussen 1875.

L. 67. 115. Gentagelse efter det 1874 udstillede Billede.

Jørgen Roed

1808—1888

165. Italiensk Klostergaard. Studie.

L. 21. 23.

166. Parti i Villa Borghese i Rom. En Albanerinde vasker Fødderne ved et Springvand.

L. 43. 47.

M. Rørbye

1803—1848

167. Stranden ved Skagens Vesterby. Frisk Blæst. En Fiskerbaad kommer ind med Tørv; Skroget af et strandet Skib staar paa Stranden. Studie; bet.: 1847.

L. 38. 53.

Frants Schwartz

F. 1850

168. Portrætstudie af en ung Pige (Frk. Karen Poulsen). Brystbillede en face, belyst fra venstre. Blaa Kjole.

L. 44,5. 32,5. Oval Indramning.

169. Portræt af Fru V. Heise, f. Hage. Brystbillede, vendt mod h.

Pastel 42. 31.

170. Portræt af Fru Pastorinde Tidemand. Brystbillede, vendt mod v. Bet.: F. S. Rydebäck 1890.

Pastel 40. 30.

Nr. 174. P. C. Skovgaard

171. Nive Mølle. Studie.
T. 37. 27. Malt 1891.

172. Kusken Jöns. Brystbillede, vendt mod v. Bet.: F. S. 1906.
L. 39. 31.

173. Studiehoved af en ung Pige. Brystbillede, vendt mod h. Pelsværksbræmmet, vissenrød Kjole. Bet.: F. S. 1912.
L. 46. 36.

P. C. Skovgaard

1817—1875

174. Landevej i Sabinerbjergene. Studie; bet.: 9 Juli 1854.
L. 30. 37. Afb. S. 75.

175. Sommereftermiddag ved en Indsø. Efter en bortdragende Regnbyge belyses Landskabet atter af den dalende

Sol. I Forgrunden føres Køer ned mod Søen, hvor de skal drikke. Bet.: P. Skovgaard 1859.

L. 192. 270. Udst. 1861.

176. Udsigt fra Sjællands Nordkyst over Kattegattet, med Kullen i Baggrunden. Sommeraften. Studie til det 1862 udstillede Billede.

L. 32,5. 48,5.

177. Skovklædte Bakker. Graavejr. Studie; bet.: 5 Aug. 64.

L. 36. 52.

178. Det Indre af en Skov (Dyrehaven?). Aftensol paa Stammerne. Studie.

L. 25,5. 37.

179. Udsigt over Søen mod Kullen fra en Haveterrasse med Statuer. T. h. to spaserende Damer. Studie.

L. 25,5. 27.

180. Oliventræer ved Olevano; i Baggrunden Bjerge. Studie; bet.: Olevano 13 Sept. 1869.

L. 36. 59.

Jørgen Sonne

1801—1890

181. Tre ridende Kampagnoler. I Baggrunden Albanerbjærgene. Bet.: I. S. 1872.

L. 33. 44.

F. Vermehren

F. 1823

182. Brystbillede af en graaskægget italiensk Landboer. Studie; bet.: F. V. 1856.

L. 46. 37.

183. En italiensk Hyrdedreng. Staaende hel Figur; i Baggrunden en Bjergskraaning. Bet.: F. V. 1856.

L. 50. 38. Udst. 1858.

184. Gadeparti fra Gerano i Sabinerbjergene. Paa Torvet (Piazza San Marco) handles med Klæde og spiselige Svampe.

L. 49. 62. Udst. 1858.

185. Fiskerkone fra Hornbæk. Brystbillede. Bet.: F.V. 1883.

L. 27. 23.

Kristian Zahrtmann

F. 1843

186. Caroline Mathilde. Brunt i brunt malt Studiehovede i Legemsstørrelse. $^3/_4$ mod h. Bet.: K. Z. 1872.

L. 39. 83. H. C. Christensens Fortegnelse over Zahrtmanns Arbejder, Nr. 101. Forarbejde til det 1873 udstillede Billede: Scene fra Kong Christian VII's Hof.

187. Palazzetto Farneses Gaard. Nær nogle Søjler arbejder en Skomager og hans Kone ved et Bord, en Dreng ser til. Længere tilbage ses en Kone, der stryger. Bet.: K. Z. 1883.

K. 43. 67. Udst. 1885. H. C. Christensen, Nr. 236.

DANSKE BILLEDHUGGERARBEJDER

H. V. Bissen

1798—1868

1. Marmorbuste af Handelsmanden og Politikeren Alfred Hage (1803—72).

Udst. 1859. Modellen dateret 15 Febr. 1856.

2. Marmorbuste af Fru V. Heise, f. Hage.

Udst. 1863. Modellen dateret 20 Nov. 1860.

3. Marmorbuste af den som Barn afdøde Hother Hage. 1847.

G. C. Freund

1821—1900

4. En Moder med sit Barn. Statuette. Marmor.

Udst. 1877.

H. V. Bissen

5. Ludvig Holberg. Marmorbuste.

6. Adam Oehlenschläger. Marmorbuste.

7. Marmorbuste af Carl Ploug.

Modellen dateret 21 Dec. 1857.

8. Marmorbuste af Peter Heise.

Modellen dateret 31 Jan. 1862.

9. Venus, som binder sit Haar. Statue i Marmor.

Det første Marmoreksemplar af Statuen var udstillet 1842.

Vilh. Bissen

10. Pottemalersken. Statue i Marmor; bet.: V. Bissen fec 1883.

Udst. 1883.

